

Ljeto '82.

Devizni priliv, privatni kliring i još ponešto

Budući da je sezona tek u punom jeku, pisati o deviznom prilivu od turizma rano je, jer se prava turistička žetva sabire tek početkom listopada. Govorit ćemo doduše o podacima za šest, odnosno za sedam mjeseci, a i to su neki podaci. Ipak, najviše će biti riječi o tomu može li se od turizma ubrati više deviza i tko zapravo od turizma ubire najviše.

Prošlogodišnja sezona na našem području ocijenjena je povoljno zato što je ostvaren devizni priliv od turizma od 9 milijuna i 300 tisuća dolara, plus 9 milijuna dolara koji su ubrani na mjenjačnicama.

Da je riječ samo o površnim ocjenama svima je jasno jer se zna da su inozemni gosti u našoj zemlji ostavili gotovo trostruko više deviza, samo što su one registrirane na deviznim knjižicama građana ili se čuvaju kući »u čarapi«. Spomenimo podatak da je devizna strednja građana u prošle godine samo na računima Jadranske banke (a na našem području imamo još Jugobanku) iznosila oko 50 milijuna dolara. Spomenimo i to da devizni polozi građana deblijaju najviše u jeku sezone i to ne samo građana s našeg područja, nego i onih koji su kod nas na ljetovanju.

Riječ je da kako o crnoj burzi, privatnom kliringu, švercu devizama, kako se već sve ne zove ta raba.

I ove godine bilo je pomalo nevjericu u turističku sezonu, a sada je već svima jasno da će, bar što se broja gostiju tiče, ova biti bolja od prethodne. A što se tiče potrošnje, o tom potom. Na našem području boravi već više od 50 tisuća gostiju, kapaciteti su popunjeni, a računa se još na 30 tisuća neprijavljenih gostiju. Zaista je impozantan broj, pa nije vrag da se baš svu ponašaju po onoj latinskoj »sve svoje sobom nosim«. Valjda nešto i potrošće. Za sada priliv od turističke privrede u šest mjeseci iznosi milijun i 480 tisuća dolara, dok je u mjenjačnicama za sedam mjeseci otkupljeno 3 milijuna i 200 tisuća dolara (od toga samo u srpnju milijun i 850 tisuća dolara). Malo, ali već smo rekli ovo je tek početak sezone.

Može li se u ovoj godini ubrati više od prošlogodišnjih 18 milijuna i 300 tisuća dolara? Ovo pitanje postalo je itekako aktualno, zbog dugo-

(Nastavak na 4. stranici)

SUDIJSKI LIST

BIBLIOTEKA "JURAJ ŠIŽGORIĆ"
59000 ŠIBENIK

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXI
BROJ 994

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
ŠIBENIK, 14. kolovoza 1982.

CIJENA
7 DIN

Sjednica Predsjedništva OSV

Pred radnike s objašnjenjem

Zaključci Treće tematske konferencije Općinskog sindikalnog vijeća održane krajem lipnja bili su izuzetno konkretni. Znatnije povećanje aktivnosti izrade i usuglašavanja samoupravnih sporazuma i pravilnika u organizacijama udruženog rada u našoj općini nije ni nakon toga zabilježeno. Do sada, izrade no je i prihvaćeno 30 akata od 191 koliko ih se u našem udruženom radu mora izraditi. Općinsko sindikalno vijeće vratilo je u radne organizacije 60 akata na doradu čak 90 nije uopće dostavljen. Rad na njima ili nije uopće počeo, ili je u toku. Na održanoj sjednici Predsjedništva Općinskog sindikalnog vijeća, u četvrtak 12. kolovoza između ostalog je zaključeno da izvršni odbori osnovnih organizacija Saveza sindikata zaduže komisije za izradu akata da pred radničkim savjetima i zborovima radnih ljudi objasne zbog čega posao nije obavljen ili je obavljen nepravilno. Uz sindikat u akciji se mora uključiti i Savez komunista i u svojim osnovnim organizacijama analizirati uzroke i pozvati na odgovornost one koji su kočili i koće uspješno privodeći kraju ovog izuzetno važnog procesa. O ovoj problematici mora, zaključeno je, raspravljati Vijeće udruženog rada Skupštine općine.

Članovi Predsjedništva Općinskog sindikalnog vijeća prihvatali su i Društveni dogovor o ostvarivanju kadrovske politike u našoj općini, te prijedlog koncepcije rada

Centra za idejnu izgradnju. Prema toj koncepciji Centar bi objedinjavao i radio na organizaciji Političke škole Saveza komunista, Omladinske političke škole i Sindikalne škole.

U ponedjeljak, 16. kolovoza na spomen-ploču u Drnišu bit će položen vijenac u povodu četrdeset i prve godišnjice pogibije boraca Prvog Šibenskog partizanskog odreda. Polaganju vijenca prisustvovat će delegacije općinskih društveno-političkih organizacija Saveza udruženja boraca i omladine, Socijalističkog saveza i Saveza komunista, te Skupštine općine zajedno s preživjelim borcima tog odreda.

Iz Općinskog vijeća Saveza sindikata

Razmjena radnika

Delegacija od 36 radnika Šibenskog udruženog rada boraviti će 15 dana u jednom hotelu na Balatonu u Mađarskoj. Šibenski radnici bit će gosti Ministarstva Narodne obrane Mađarske u sklopu tradicionalne razmjene naših i mađarskih radnika radi odmora i rekreacije. Utvrđeno je, da delegacija kreće na put 30. kolovoza.

Dan kasnije, 31. kolovoza, stići će u Vodice delegacija mađarskih radnika, gdje će u hotelu »Punta« provesti petnaestodnevni odmor. Tom prilikom gosti iz Mađarske razgledat će kulturno-povijesne znamenitosti Šibenika i okolice, te posjetiti značajnija turistička mjesta šibenske rivijere.

Proširenje suradnje

Krajem kolovoza stiže u Šibenik četveročlana delegacija Sindikata saobraćaja i veza, te uprave i pravosuđa iz zapadnonjemačkog grada Rosenheima, koja će boraviti u Šibeniku 4 dana. Tom prilikom gosti iz SR Njemač-

ke voditi će razgovore sa šibenskim sindikalnim funkcionarima o daljnjoj suradnji između dviju sindikalnih organizacija, posebno o položaju naših radnika privremeno zaposlenih u tom gradu i njegovom okrugu.

LJ. J.

U novom gradskom naselju Vidici radovi na objektima C i D privode se kraju. Završni obrtnečki radovi su u toku, kao i uređenje okoliša i prilaz objektima, pa se useljenje u 130 stanova predviđa krajem rujna. Obodna cesta, tzv. obilaznica oko naselja (na slici) završena je i puštena u promet, s tim što će se treći sloj asfalta nanjeti naknadno kada svi radovi budu završeni. (jk)

(Snimio: V. Polić)

Iz rada Političke škole SKH

ČVRSTE SPOZNAJE O TEORIJI I PRAKSI IZGRADNJE SAMOUPRAVNOG SOCIJALIZMA

Osnovne organizacije SK u općini nisu još uvijek, u dovoljnoj mjeri prihvatile Političku školu kao metodu vlastita rada. Polaznici škole trebali bi biti najspasobniji i najkreativniji članovi SK.

Politička škola SKH u Šibeniku počela je radom 1976. godine, tako da kontinuirano djeluje već 6 godina. U tom razdoblju školu je završilo 600 polaznika općinske organizacije SK, pa se može s pravom zaključiti, da škola postiže vrlo dobre rezultate, unatoč nekim manjim slabostima i nedostacima u radu. U sastavu cijelokupnog idejno-teorijskog osposobljavanja SK, škola je uvijek nastojala, da komunistima-polaznicima škole pruži što cijelovitije spoznaje o marksizmu, teoriji i praksi izgradnje samoupravnog socijalizma u našoj zemlji, te avangardnoj ulozi SK u tom procesu. Jer komunisti, kao vodeća idejna usmjeravajuća snaga socijalističkog samoupravljanja, moraju biti svagdje gdje se odvija politička i samoupravna aktivnost radnih ljudi i građana. A kada se traži sagledavanje složenijih i težih zadataka, od njih se traži dublje poznavanje zakonitosti društvenog razvoja. Zato je idejni rad, marksističko obrazovanje i idejno-političko osposobljavanje jedan od osnovnih zadataka svakog člana SK, pa se upra-

jeko potrebno, da svaki član OO SK bude upoznat s osnovnim programom škole, njegovom koncepcijom i kriterijima za izbor polaznika.

OSNOVNI PROGRAM ŠKOLE

Program škole obuhvaća 4 tematska područja, koja su međusobno organski povezana i čine jedinstvenu cjelinu. U prvom tematskom području, »Osnovama marksizma«, polaznici se upoznaju s cjelilinom marksizma kao teorijom i praksom revolucije radničke klase. To im u velikoj mjeri omogućava u spoznaji organske i neraskidive veze marksizma s teorijom i praksom socijalističkog samoupravljanja, bolje snalaženje i prdiranje u bit fenomena s kojim se susreću u svojoj svakodnevnoj praksi, te bolje razumijevanje procesa koji se odvijaju u našem društvu, kao i njihovo veće angažiranje u borbi za razvoj socijalističkog samoupravljanja.

Osnovni cilj i zadatak obrade drugog tematskog područja, »Socijalističke revoluci-

tom procesu. Osim toga, u ovom području razrađuju se i pitanja unutrašnjih odnosa i organiziranosti SK.

Posljednje, četvrto tematsko područje »Socijalizam kao svjetski proces i razvojni problemi suvremenog svijeta«, obrađuje različitost i složenost uvjeta i oblika borbe za socijalizam u suvremenom svijetu. Ono također ima za cilj, da ocrti svjetsko-povijesnu utemeljenost pokreta nesvrstavanja, kao i da pruži sliku naše vanjske politike, vođene prema autentičnom izrazu naše socijalističke revolucije, utemeljene na marksističkom shvaćanju revolucije i socijalističkom samoupravnom karakteru naše zajednice.

Potrebitno je svakako naglasiti, s obzirom na ciljeve i karakter škole, da se stalno teži, da se cijelokupan nastavno-predavački proces maksimalno oslobodi klasičnog školskog pristupa animiranjem polaznika preko seminarskih radova, diskusija, rasprava i analiza originalnih tekstova, inzistirajući na izravnom povezivanju idejno-teorijskih dostignuća s vlastitim praksom i kritičkim sučeljavanjem stanja i odnosa u vlastitoj sredini s načelnim stavovima i zadacima SK.

Ljubo JELOVIĆ

Prošlogodišnja generacija polaznika Političke škole SKH pred spomenikom na Petrovoj gori

vo na tome moraju graditi pozicije i zadaci OO SK u sferi idejne borbe i teorijskog rada. Međutim, potrebno je ipak istaknuti, da osnovne organizacije SK u općini nisu još uvijek u dovoljnoj mjeri prihvatile Političku školu kao metodu vlastita rada, jer izbor polaznika nije u funkciji osposobljavanja organizacije SK i njenog kontinuiranog rada. Potrebno je također nagnjeti, da neke osnovne organizacije prilaze ovom problemu neodgovorno i površno, što ukazuje na potrebu promjene odnosa dijela osnovnih organizacija prema radu škole i njena prihvatanja, jer je to jedan od najvažnijih preduvjeta u podizanju idejno-političke i akcione sposobnosti članova SK. Zato je pri-

je u Jugoslaviji, bazira se na proučavanju bitnih karakteristika, problema i dostignuća jugoslavenskog revolucionarnog pokreta i socijalističkog društva, od formiranja komunističkog pokreta, preko oružane revolucije i socijalističke izgradnje u prvom poslijeratnom razvoju, do današnjih aktualnih pitanja daljeg razvoja socijalističkog samoupravljanja.

Svrha i zadatak obrade trećeg tematskog područja, »Savez komunista Jugoslavije i organizirane subjektivne snage socijalističkog preobražaja društva«, odnosi se na razumijevanje značaja organiziranih subjektivnih snaga u socijalističkom preobražaju društva, posebno vodeće i usmjeravajuće uloge SK u

Da je voda blago, jedno od najvećih, to je čovjek utvrdio tisućljeća unatrag. Da je turizmu nešto što bi se trebalo podrazumijevati čim se spomene ova djelatnost, ni o tome nije potrebno govoriti. A da turizam može i bez minimalnih količina vode, za tako nešto je najbolji primjer naš murterski. No, nije nam namjera govoriti ovom prilikom o svim problemima koji u Murteru ovih ljetnih dana nastaju zbog nedostatka pitke vode. Puno je o tome do sada napisano i rečeno. Pisali smo i mi u prošlom broju našeg lista, i spomenuli prijedlog Murterana o pravilnijoj raspodjeli raspoloživih količina vode među mjesnim zajednicama pirovačko-murterskog kraja. Upravo o tom prijedlogu željeli bismo ovom prilikom reći nešto više.

S rukovodiocima RO »vodovod i kanalizacija« predstavnici Pirovca, Tješnje, Jezera, Betine i Mur-

Uz Dan graničara

Na časnom zadatku

Trideset i osam godina je kako je 15. kolovoza 1944. godine odlukom Vrhovnog komandanta i Nacionalnog komiteta formiran Korpus narodne obrane Jugoslavije (KNOJ) preteće današnjih graničnih jedinica JNA.

Danas naši graničari, kako oni na kopnu tako i na moru, slave 38. rođendan u miru, izvršavajući osnovni zadatak u čuvanju nepovredivosti naših granica i suvereniteta SFRJ. Taj zadatak, kada je riječ o mornarima-graničarima, izvršavaju na čitavoj plavoj granici Jadrana, duži 900 kilometara, što je 23 posto od ukupne dužine granice SFRJ.

Iako je prvi Korpus narodne obrane formiran 15. kolovoza, njegovi počeci datiraju znatno prije. Tako je kod Otočca u Lici u svibnju 1943. godine formiran bataljon za borbu protiv pete kolone sastavljen od prekaljenih boraca. U ožujku 1944. godine kod Novog Mesta u Sloveniji formirana je dobro poznata Vojska državne varnosti (sigurnosti) nastala od grupe »Varnosne obaveščavalevine službe« koje su osnovane u prvoj godini revolucije.

U prvim poslijeratnim godinama jedinice KNOJ-a imale su težak, ali častan zadatak. Jedinice su danonoćno organizirale potjere, postavljale zasjede radi uništavanja grupica, grupa pa i većih vojnih formacija neprijateljske vojske. I dok se širom zemlje slavilo oslobođenje, za hrvatske pripadnike KNOJ-a rat nije završen ni 9. a ni 15. svibnja 1945. godine. »Knojevcu« su u periodu od svog formiranja do 1953. godine u bespōstedi borbama s neprijateljem i domaćim izdajnicima likvidirali, odnosno ubili oko 27.000, a zarobili ili ranili preko 90.000 raznih bandita, špijuna i drugih neprijatelja. Istodobno u tim borbama poginulo je 1104 pripadnika KNOJ-a, a na samoj granici 30, dok je 47 graničara ranjeno.

Zaposjedanjem državne kopnene granice, logično se nametnula potreba da se osigura i morska granica. Stoga je 15. travnja 1945. godine, kod naleta jedinica Četvrte armije i Ratne mornarice za oslobođenje jadranske obale formiran 12. puk pomorske kontrole KNOJ-a. I upravo iz tih jedinica kasnije su izrasle vrlo opremljene jedinice naših graničara koje danas raspolažu suvremenim plovnim objektima izgrađenim u domaćim brodogradilištima i borbenim sredstvima, odnosno naoružanjem iz domaćih tvornica. Visokostručni starješinski kadar u čijim se rukama nalazi suvremena borbena tehnika s puno odgovornosti i potrebne ozbiljnosti prilazi izvršavanju svih zadataka pa i onih najkomplikiranijih u čuvanju svakog metra nevidljive plave granice bez bijelih stupova. Graničari osim svakodnevnih zadataka ne zaboravljaju na tradicionalnu suradnju sa žiteljima pograničnih mjesta, a mnogi će praznik dočekati na plavoj pučini i imati toliko vremena da se na nekom od udaljenih svjetionika pozdrave s gostoprimaljivim domaćinom i izmijene čestitke povodom praznika Dana graničara.

Predrag POPOVIĆ

Tko je grlatiji - tome voda

tera postigli su 5. kolovoza dogovor o tome da se pojača redukcija vode u svim ovim mjestima, osim u Murteru. Tek dva tri dana Murterani su osjetili blagodat koja se zove 800 kubičnih metara vode ili, pretvoreno u sate, u prosjeku tri sata vode dnevno. Samo dva, tri dana, jer nakon toga došlo je do prave pobune. Tješnjani i Pirovčani, koji prije toga gotovo da i nisu osjetili pravu redukciju, nisu se nikako mogli pomiriti sa činjenicom da voda u njihovim domovima ne teče u toku cijelog dana, a posebno u podnevnim satima. A murterski bi gosti, njih više od šest tisuća, bili zadovoljni ponekad i sa pola sata vode dnevno. Tek toliko, koliko je potrebno da se napune raspoložive kante, zdjele ili boce do slijedećeg punjenja, znači tek do slijedećeg dana.

Pirovčani i Tješnjani bili su međutim glasniji. Raspodjela vode je vraćena

na stari sistem, izrazito nepovoljan za Murter. Solidarnost je, eto, još jedanput pala na ispit u prvoj dogovor — kakve li ironije — u vodu.

Josip Juričev, rukovodilac Radne jedinice »Primorski vodovod« rekao nam je u telefonskom razgovoru kako je prijedlog Murterana bio u postojećoj situaciji najpravedniji i da bi o takvom načinu raspodjele vode trebalo razmišljati sljedeće godine i prije početka sezone. Ali se upornim i grlatim predstavnicima Tješnjani i Pirovčani ovaj put bilo teško suprotstaviti. Murteranima preostaje da čekaju novu kijušu, koja bi trebala rješiti sve njihove glavobolje oko opskrbe pitkom vodom. A nama da se na kraju upitamo — znači li to da će i ubuduće onaj tko više više dobiti za svoje goste i mještane i više vode? Svaki daljnji komentar bio bi, smatramo suvišan.

Ž. P.

Poslovanje privrede

VAPAJ ZA DEVIZAMA

U šibenskoj privredi situacija je, zapravo, takva da je sada najbitnije održati golu proizvodnju. Dvije najveće radne organizacije TLM i TEF, a njima se pridružuje i »Poliplast«, imaju sirovina tek za koji mjesec, a devizna i dinarska likvidnost ne obećava sigurnije poslovne dane. Ekonomski teškoće u zemlji ne mimoilaze ni privrednu našeg područja, koja je možda u težoj situaciji zbog dviju činjenica. Prva je ta što su dvije najveće radne organizacije takozvani specijalni potrošači električne energije i nad njima »vsi mač« redukcije, već najavljen za rujan. Druga se odnosi na našu turističku privrednu, koja bi uvelike trebala uskočiti u rješavanje problema drugih privrednih grana. Teškoća je u tomu, što je naša turistička privreda krunično u gubicima i što u njoj mnogo toga ne stima. Tako se dogodilo da se privreda našeg područja bori za golu egzistenciju, makar je unatrag nekoliko godina ostvarivala pozitivan devizni saldo. Danas taj devizni saldo šibenskoj privredi radi o glavi. U prošlom broju našeg informativnog lista mogli ste čitati o poslovanju Tvornice lakih metala, a sada smo pripremili kratak prikaz poslovnih rezultata nekoliko šibenskih radnih organizacija.

Tvornica elektroda i ferolegura

Prijete devizna nelikvidnost i redukcija

Uvoz sirovina, redukcija električne energije i ograničeno raspolažanje vlastitim deviznim prilivom, glavne su teškoće koje pogađaju poslovanje Tvornice elektroda i ferolegura. Zbog svega toga finansijski rezultat za prvih šest mjeseci ove godine simbolican je. OOUR »Ferolegure« poslovalo je s ostatkom dohotka od 250 tisuća, a OOUR »Elektrode« od 280 tisuća dinara. Iako je ukupan prihod porastao u jednoj i drugoj osnovnoj organizaciji, utrošena sredstva, koja su rasla u prvom OOUR-u za 36 posto, a u drugom za 57 posto, razlog su smanjenju čistog dohotka, za 41, odnosno 11 posto. Opet je na porast troškova poslovanja najviše utjecao porast cijena sirovina. Što je još teže, dosadašnjem jedinom uvozniku sirovina OOUR-u »Ferolegure i sinter«, pridružila se i druga osnovna organizacija »Elektrode i mase«, zbog još ujek neriješene opskrbe iz domaćih izvora. Sada OOUR »Elektrode i mase« polovicu smole za proizvodnju antracitne mase dobiva iz Lukavca, a polovicu uvozi. Također se uvozi specijalni petrokoks koji se koristi u proizvodnji grafitnih elektroda. Zbog ograničenih deviznih prava OOUR »Ferolegure« ima sirovina tek za koji mjesec. Deviznu bilancu TEF-a uvelike je narušila prošlogodišnja redukcija električne energije koja je smanjila količinsku proizvodnju i onemogućila iz-

voz ferolegura na konvertibilno tržište. Devizna bilanca je za šest mjeseci negativna jer se uvezlo sirovina za 3 milijuna dolara, a izvezlo proizvoda za dva milijuna dolara. U TEF-u ipak naglašavaju da je devizna bilanca donekle poravnata izvozom u srpnju i kolovozu, vrijednim milijun i 200 tisuća dolara. Usprkos ovomu, ograničeno raspolažanje devizama ne obećava sigurnije dane za TEF, jer krunična devizna nelikvidnost prijeti reduciranjem proizvodnje, što bi za TEF bilo najpogubnije. Jednako toliko je zabrinjavajuća najavljenja redukcija električne energije koju Elektroprivreda nagovještava za rujan nove godine. Zbog toga i u TEF-u pribjejavaju rješenjima koja su nepopularna ali u današnjem poslovanju sve prisutnija. Naime, riječ je o dvije alternative: ili devizna participacija potrošača za uvoznu komponentu, ili uvoz sirovine samih potrošača, dok bi TEF naplatio samo preradu. U TEF-u su svjesni težine ovih alternativa, ali isto tako ne vide izlaz za vlastitu proizvodnju ukoliko ovakva situacija duže potraje.

Osim devizne nelikvidnosti, TEF pritiče i dinarska nelikvidnost koja se rješava uzimanjem nepovoljnijih karakterističnih kredita za obrtna sredstva i osobne dohotke, pa su potraživanja banaka i nekih radnih organizacija već dosegla nekoliko desetaka starih milijardi.

»Poliplast«

Nestašica sirovina - manja proizvodnja

Pogon pletene i tkane ambalaže u »Poliplastu« radio je sa 10 posto, a pogon lake ambalaže sa 13 posto manjim kapacitetom. Glavni uzrok tomu je nedostatak sirovina, u prvom primjeru niskotlačnog polietilena i polipropilena koji se inače uvozi, a u drugom primjeru visokotlačnog polietilena kojeg OKI iz Zagreba nedovoljno proizvodi. Također zbog nedostatka sirovine, o proizvodnji novog pogona, koji je doduše, još ujek u probnom pogonu, nema ni govora. Količinski,

proizvodnja je, u odnosu na isto razdoblje prošle godine manja za 9,2 posto. Iako je ukupan prihod porastao za 27 posto već spomenuta smanjena proizvodnja, porast utrošenih sredstava i povećana izdavanja iz dohotka (kamate i početak otplate investicijskih kredita) rezultirale su simboličnim ostatkom dohotka od 6 milijuna dinara.

Zbog manje proizvodnje pletene i tkane ambalaže koja se uglavnom izvozila, izvozna realizacija u padu je za 20

posto i iznosi svega 5 milijuna deviznih dinara.

Najveći problem »Poliplasta« sada je kako osigurati devize za uvoz sirovina, jer su zalihe toliko male da prijeti prekid proizvodnje. Za sada pronađeno je kratkoročno rješenje. Naime, »Jadranska

Usprkos povećanom prometu šibenska trgovina posluje s gubitkom

banka« ustupila je »Poliplastu« 10 milijuna deviznih dinara, od prodaje deviznih sredstava građana, što će biti dovoljno za uvoz sirovine za mjesecnu proizvodnju. Posljednji kvartal ove godine bit će za »Poliplast« najteži jer se za sada rješenje ne vidi.

SOUR »Šibenka«

I DALJE GUBICI

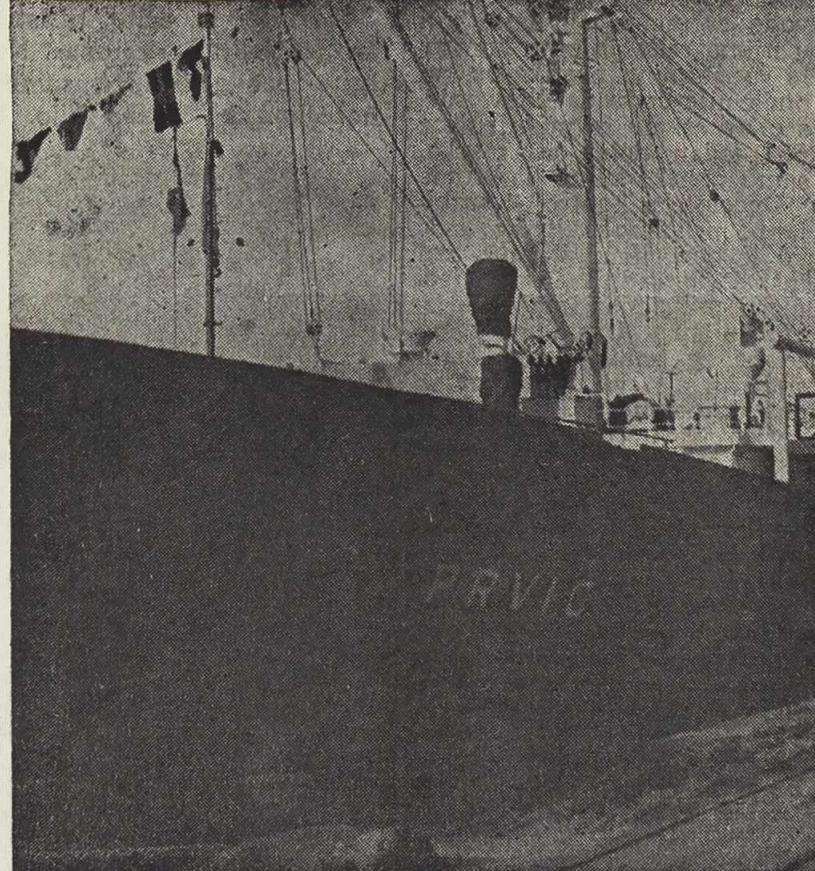
Osnovne organizacije u sastavu SOUR-a »Šibenka« još uvek ne nalaze put ka pozitivnom poslovanju. Iako su u mnogima postignuti povoljni rezultati bar kad je riječ o fizičkom obujmu proizvodnje i povećanju prometa, povećani troškovi poslovanja, otpłata kredita i gubici iz prošlih godina, povećali su ukupni gubitak za 25 posto, pa on sada iznosi 112 milijuna dinara.

Proizvodnja u OOUR-u »Vinoplod« porasla je za 7 posto, OOUR »Krka« povećao je proizvodnju za 14 posto. Ukupan prihod na veliko i malo porastao je za 44 posto. U prošlim šest mjeseci ostvareno je 230 tisuća noćenja u objektima RO »Ugostiteljstvo«, što je za 22 posto više nego lani. Od tog broja, noćenje je koristilo 13 posto više inozemaca i 48 posto više domaćih gostiju. Ukupan broj posjetilaca u prvih šest mjeseci povećan je za 63 posto (u »Solarisu« 80 posto), »Ri-

vieri« 30 posto).

Usprkos povećanju proizvodnje, prometa robe i usluga financijski rezultati znatno su slabiji nego u istom razdoblju prošle godine. Najveći gubitak ima RO »Ugostiteljstvo« oko 64 milijuna dinara. Od toga na »Solarisu« otpada 41 milijun, »Rivijeru« 16 milijuna i »Jadrantours« 4,5 milijuna dinara. »Robna kuća« posluje s gubitkom od 17 milijuna dinara. U RO »Prehrambena industrija«, »Krka« ima gubitak 2 milijuna dinara, »Mesopromet« 26 milijuna i »Robni promet« 1 milijun dinara.

Osim spomenutih razloga za gubitak u SOUR-u navode dodatna opterećenja koja su teretila dohotak. To su prije svega povećana izdvajanja za kamate na kratkoročne kredite, povećana izdavanja za osobne dohotke, porast cijena sirovina i repromaterijala, disparitet cijena te rast troškova amortizacije i investicijskog održavanja.

Za pomorske prijevoznike nastupaju teški dani

»Slobodna plovidba«

Niske vozarine

Kriza u svjetskoj privredi odrazila se i na pomorski promet. Brodovi sve teže prolaze teret, a brodovlasnici otpuštaju mornare nastojeći bar na taj način smanjiti troškove poslovanja. U »Slobodnoj plovidbi« dobili smo informaciju da su prisiljeni preuzeti bilo koji posao samo kako bi zaposili brodovlje, usprkos tomu što su vozarine najniže u posljednjih deset godina. Ipak »Slobodna plovidba« u prvih šest mjeseci ove godine posluje s ostatkom dohotka, zahvaljujući to dijelom novom načinu obračuna amortizacije, a dijelom kursnim razlikama. Devizni priliv u ovom polugodištu iznosi 14,5 milijuna dolara, što je ispod prijašnjih ostvarenja. Iako ostvaruju dovoljno deviza za svoje potrebe i pomorski prijevoznici tvrde da su nedovoljna prava raspolažanja vlastitim devizama, potkrepljujući to tvrdnjom o eksplotacijskim troškovima koji prosječno iznose 55 posto.

Ukupan prihod u »Slobodnoj plovidbi« veći je za 36 posto, dohotak za 1,5 posto, čisti dohotak za 13 posto, a ostatak dohotka iznosi 21,5 milijun dinara.

Zbog nedostatka deviza i smanjenja uvoza sirovina za domaće tržište prevezeno je manje tereta od planiranog pa je »Slobodna plovidba« ponovno orientirana na strano tržište kako bi zaposlila postojeće kapacitete.

Ni razvojni planovi vjerojatno se neće realizirati zbog uvoznih restrikcija. Riječ je o planiranoj nabavci dvaju polovnih brodova iz inozemstva, dok se izgradnja novog broda u brodogradilištu Split odvija bez zastoja.

Da li bi mjenjačnice mogle promijeniti više?

Ljeto '82.

Devizni priliv, privatni kliring i još ponešto

(Nastavak sa 1. stranice)

va, zbog devizne nelikvidnosti, zbog potrebe privrede za uvozom sirovina i repromaterijala. Jest, da banke na kraju ipak raspolažu gotovo svim devizama koje u zemlji ostave inozemni gosti, samo je pitanje koliko se više dinara dâ, plaćajući devizu po švercu.

Zato ovdje nije riječ o turističkoj ponudi, nego o tomu, možemo li s ponudom koju imamo ostvariti više deviza na društvenim računima? Što smo do sada učinili? Odgovor je: veoma malo. A mogućnosti su bile, prije svega u jačanju mjenjačkih službi i naplate turističkih usluga u gotovom, a zatim u kontroli i sprečavanju šverca.

Iako je već prošle godine bilo riječi o otvaranju mogućnosti naplate turističkih usluga u gotovom (i uhodanih primjera iz SR Slovenije) na našem području turističke radne organizacije uporno se opiru uvođenju te prakse opravljajući to dodatnim poslovima, administriranjem ili jednostavno tvrde da recepcionari to ne žele raditi. Osim časnog izuzetka »Slanice« iz Murtera, »Primošten ne želi takvo nešto, »Vodičanka« ne radi, »Rivijera« ne radi, a »Solaris« je počeo tek krajem srpnja. Sva mudrost je zapravo u tomu da se gostu koji dolazi u hotel preda kreditno pismo na kojem se kasnije upisuju troškovi u samoposluzi, u restoranu, u frižerskom salonu, na sportskim terenima i tako redom, i da na kraju svog boravka u hotelu, gost na recepciji sve upisane iznose plati u valutu. Gosti bi u tomu trebali nalažiti interes jer turističke radne organizacije odobravaju popust na takvu vrstu plaćanja. Međutim, to kod nas ne ide. U sedam mjeseci devizni priliv ostvaren na taj način iznosi 40 tisuća dolara u »Slanici«, 7 tisuća dolara u »Solarisu« i 4,5 tisuća dolara u »Jugotoursku« koji naplaćuje izlete u valutu. Zaista malo, a to je mjera u koju se mnogo polaže kad se govori o suzbijanju privatnog klirinja.

S organiziranjem mjenjačica nije takav slučaj, ali kakva korist od toga. Jadranska banka ima na našem području točno 51 mjenjačnicu. Devet na šalterima banke, a ostalo su ugovorne mje-

njačnice s turističkim organizacijama, turističkim društvinama, agencijama i trgovinom Sibenika. Sve mjenjačnice imaju beskamatne kredite i mjesecnu proviziju na dinarsku protuvrijednost od 2,5 posto. Bilo bi najbolje da se sve devize koje otkupimo ubiru na mjenjačnicama jer se za istu količinu deviza, ovdje dâ najmanje dinara. Ali?

Kakva su iskustva banke sa mjenjačnicama? Samo dva illustrativna primjera. Prilikom od devet mjenjačica koje rade na šalterima banke u srpnju prošle godine iznosi je milijun i 345 tisuća dolara, dok je ostalih četrdeset mjenjačica u istom mjesecu promijenilo milijun i 240 tisuća dolara. Isti mjesec, isti omjer mjenjačica ove godine: 757 tisuća dolara prema milijun i 90 tisuća dolara. Ove godine ipak su nešto više promijenile točno 42 mjenjačnice. Kad se zna gdje su gosti onda nije teško pogoditi što se događa. To je potvrđeno i savezni inspektor koji je nedavno posjetio nekoliko mjenjačica na našem području. Jadranska banka nema kontrolora mjenjačica, ali uviđa potrebu takvog radnog mesta. Organizacije koje otvaraju mjenjačnice ne vode računa o ljudima koji u njima rade, interne kontrole su potpuno neefikasne, pa onda nije čudo da čitav mjesec ne stigne iz mjenjačnice niti jedan dollar, ni marka, samo poneki šiling ili kruna.

Općenito o kontroli i suzbijanju privatnog klirinja teško je govoriti u vrijeme kad inspektor, radnik u mjenjačnicu i milicionar imaju deviznu knjižicu. Uostalom zašto je ne bi imali. Devize nam trebaju, ako ni zbog čega, a ono da odemo u Trst po traperice, kavu, udice... Samo što se eto do deviza dolazi na različite načine. Dručkije je to kad se deviza kupi od našeg čovjeka zaposlenog u inozemstvu (iako i on traži 15 posto više) negoli kad radnik u mjenjačnici umjesto u društvenu blagajnu stavi devizu u svoju, kad se stranca dočekuje na plaži ili još drskiće pred šalterima banaka, ili kad se organiziraju privatne mjenjačnice u kaficima.

Zar zaista pred svim tim moramo držati zatvorene oči i ponašati se kao milicionar u civilu kojem u prolazu šapću: traperice, satovi, a on odgovara: danas ne radim.

R. TEDLING

PIROVAC

Inspektorima ulaz strogo zabranjen

U Pirovcu ovih dana boravi blizu 6 i pol tisuća domaćih i inozemnih posjetilaca, od čega oko tisuću u »Rivijerini« hotelu »Miran« i tamošnjem auto-kampu, koji su od 1977. godine orijentirani isključivo na nudistički turizam. Međutim, dok su kapaciteti kampa u potpunosti ispunjeni, u hotelu je svega šezdesetak gostiju. O razlozima ovogodišnjeg slabijeg posjeta Krsto Barić, direktor hotela »Miran« kaže:

— Zapadnjemjemačka agencija TUI, s kojom godinama surađujemo, orijentirala se u posljednje vrijeme isključivo na goste koji na odmor putuju avionom. A u Pirovac posjetiocu uglavnom dolaze svojim automobilima. Zato namjeravamo raskinuti ugovor s ovom agencijom i sklopiti novi s jednom drugom, također poznatom njemačkom turističkom agencijom, i to za sljedeće tri godine.

Inače, naši se gosti gotovo redovito vraćaju u Pirovac. Mi u hotelu i auto-kampu imamo oko 70 posto starih posjetilaca. Neki od njih dolaze ovdje 14–15 godina, još iz onog vremena kad nismo razvijali nudistički turizam. Oni nam pišu, telefoniraju i dolaze uglavnom individualno. Tako i danas imamo u hotelu četrdesetak starih, stalinih gostiju, koji su došli sa mnom, a ne posredstvom neke

mjestu je bilo puno otpora protiv »golača«.

— U početku nam zaista nije bilo lako, kaže Krsto Barić. Čak smo delegaciju Mjesne zajednice vodili u Istru, da na samom mjestu vidi tamošnje nudističke kampove. Danas smo, međutim, skinuli već i ogradu koja je dijelila našu plažu od mjesne. Osim što su mještani prihvatali nudizam, mislim da je ovakav oblik turizma donio Pirovcu i »Miranu« dosta koristi. Jer, za čitavo ovo vrijeme hotel je poslovao rentabilno. Sve to pokazuje da će »golači« gostovati u Pirovcu i narednih godina.

Eto, tako kažu u »Miranu«. Međutim, od brojnih turista što se ovih dana nalaze u Pirovcu ipak je najveći broj onih »obučenih«. Jednog od njih našli smo u restoranu »Malo mjesto«. Zove se Tomo Vukelić, iz Banje Luke je i

toga ovih dana sigurno Franu Krpetić, tajnik Turističkog društva Pirovac, inače dugogodišnji turistički radnik.

— Loša opskrba prehrabim, vodom je, slažem se, naš veliki problem. Ali ne i samo naš. Međutim, ono što nam zadaje još više glavobolje to je velik broj neprijavljenih gostiju, gotovo 6.000. A najviše ih je u postojećih 1.200 vikendica na pirovačkom području. I svi su oni naravno, baki te-te, kumovi, stričevi, bliži ili dalji rođaci vlasnika vikendica. A naš inspektor može kontrolirati jedino 220 domaćinstava koliko ih ima sklopljen ugovor s turističkim društvom. U vikendice je inspektor ulaz zabranjen. I, kako onda osigurati normalnu opskrbu, kad se hrana nabavlja za 6.000 ljudi, a stvarno ih ima gotovo dvostruko više. Da ne spominjem, da se zbog nenaplaćene boravišne takse godišnje izgubi oko 150 milijuna starih dinara.

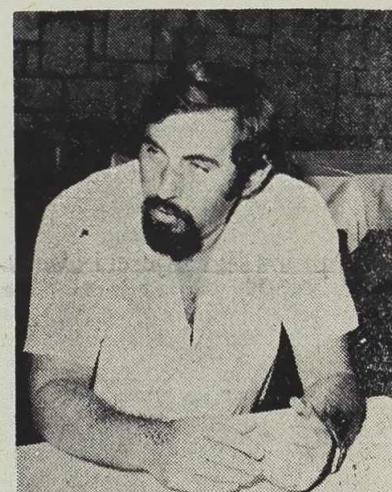
Nije, međutim, pirovačkom turizmu sve tako crno. Jedna od svijetlih točaka sigurno su i Pirovačke ljetne igre, sa svojim poznatim turnirom u malom nogometu, trkom magaraca, izborom prvog glasa i miss Pirovca, na kojima se okupi do 15.000 mještana i gostiju.

A nudizam? U turističkom društvu se još uvijek ne mogu pomiriti s nudističkim turizmom u »Miranu«, iako su, prema rječima Franu Krpetića, svake godine sve brojniji oni koji odbacuju ionako malo robe koja ih svrstava u kupače »tekstilce«.

— Mi od nudističkog turizma nemamo nikakve koristi. Osim ako se u dobit od turizma ne uraćuna to, što petnaest pirovačkih porodica živi od rada u »Miranu«.

Turistički je kruh, uvjerili smo se i na pirovačkom primjeru, prilično tvrd. Pogotovo kad čovjek koji dvadeset godina radi u turizmu kaže:

— Težak je ovaj posao. Sumnjam da će i ja izdržati još dugo. Jedva čekam zimu pa da vratim ovih osam kilograma koliko izgubim svako ljetoto.

Z. KEDŽO
Z. PODRUG

Krsto Barić

Franu Krpetić

već treću godinu dolazi u Pirovac.

— Nedostatak pitke vode i loša opskrba nekim životnim namirnicama, to je ono što mi najviše smeta u Pirovcu. Pa ipak, smještaj je dobar kao i hrana, ovdje u »Malom mjestu«. Dobra i ne previše skupa. Uz to more je čisto, a ove je godine i plaža uređena. Još samo da nas vrije me posluži.

Gostiju je mnogo i svakome, očito, nije lako ugorditi. A najviše glavobolje ima oko

Pirovac: porušena ograda između »golača« i »obučenih«

Protupravno zauzimanje nekretnina u društvenom vlasništvu - krivično djelo

Sve društvene snage u općini trebale bi se više angažirati na otkrivanju ove protupravne rabote i njenih počinitelja, kao i na suzbijanju pojave i porastu ove vrste kriminaliteta. ● Radi zaštite društvenog dobra nadležni općinski organi trebali bi u suradnji sa svim mjesnim zajednicama podstaknuti i voditi akciju davanja društvenog zemljišta na korištenje svim građanima koji za to pokažu interes, naravno uz određenu naknadu.

Od 1977. do 1981. godine Općinsko javno tužilaštvo zaprimilo je 18 krivičnih prijava protiv 34 osobe, zbog krivičnog djela protupravnog zauzimanja nekretnina u društvenom vlasništvu. Od toga su 22 osobe optužene, dok su protiv 12 osoba prijave odbačene. Interesantno je napomenuti, da broj prijavljenih osoba u navedenom razdoblju oscilira iz godine u godinu, ali se bitno ne smanjuje.

Najveći broj prijavljenih osoba bio je u 1978. godini (14 ili 41 posto), kao i najveći broj odbačenih prijava (7 ili 58 posto), dok je najveći broj optuženih osoba bio u 1980. godini (8 ili 36 posto). Područje, na kojem se nalaze uzurpirane nekretnine u društvenom vlasništvu, uglavnom se nalazi u zagorskom dijelu naše općine (Bribir, Čista Mala, Čista Velika, Gaćelezi, Velika Glava, Vrpolje i Ždrapanj), gdje je zauzeta i najveća površina zemljišta, iako je to u većini slučajeva goli krš i kamenjar. Ostale nekretnine u znatno manjim površinama, nalaze se na području MZ Vodice i MZ Primošten, te na području grada. Inače, najveća površina zauzetog zemljišta je na području MZ Ždrapanj, oko 400 tisuća četvornih metara, što predstavlja 91 posto od ukupne uzurpirane površine.

Pokretaci krivičnog postupka, odnosno podnosioci krivičnih prijava, u najvećem broju slučajeva su mjesne zajednice na čijem su području nekretnine zauzete, te šumsko turističko poduzeće »Kras«, OOUP »Šumarija« iz Šibenika. U svim slučajevima prijave su podnesene posredno preko Javnog pravobranilaštva općine Šibenik. Osim toga, jednu prijavu podnio je Inspektorat za cestovni saobraćaj i ceste iz Splita, kao i RO »Željeznički prevoz« također iz Splita.

PREKRŠITELJA MNOGO VIŠE

Sigurno je, međutim, da podaci o broju krivičnih prijava i počinitelja ovog krivičnog djela ni izdaleka ne pružaju pravu sliku stanja na području općine. Broj počinitelja krivičnih djela protupravnog zauzimanja nekretnina u društvenom vlasništvu sigurno je veći od broja prijavljenih osoba, što ukazuje na određenu problematiku, usko vezanu za otkrivanje ovakvih nedjela. Naime, iako se mjesne zajednice u najvećem broju slučajeva javljaju kao podnosioci prijava, očigledno je da građani navedenih i ostalih mjesnih zajednica na našem području nisu dovoljno angažirani na otkrivanju, odnosno prijavljivanju prekršitelja. Nedovoljna je njihova suradnja s radnicima OOUP-a »Šumarija«, kao i njihova međusobna povezanost, što iziskuje pojačane napore na većoj angažiranosti i čvršćoj povezanosti, ne samo njih, već i svih drugih društvenih snaga, radi zaštite društvenog dobra.

NIZ MJERA I AKCIJA

Opće je mišljenje, da bi odgovarajući društveni faktori trebali hitno poduzeti niz konkretnih mjeri i akcija, kako na suzbijanju ove vrste kriminala, tako i na suzbijanju uzroka, koji dovode do njegove pojave. Zato bi oni, u suradnji sa svim mjesnim zajednicama, trebali podstaknuti i voditi akciju davanja društvenog zemljišta na korištenje svim građanima koji za to pokažu interes, naravno uz određenu naknadu. Sigurno je, da bi se na taj način smanjio broj takvih krivičnih djela, a osim toga, što je i najvažnije, u većini slučajeva bi se goli krš pretvorio u obradive površine, na kojima bi građani zasadili određene kulture, pridonoseći tako boljem životnom standardu, kako pojedinaca, tako i općine u cjelini.

»Što je državno, to je i moje« rezoniraju ljudi i ogradjuju gdje se kome svidi. Na slici: ogradni zidovi (na društvenom terenu) oko Prukljanskog jezera.

(Snimio: V. Polić)

Potrebno je također napomenuti, da je nadležni općinski organ do sada davao zemljište građanima preko javnog natječaja, na koji su zainteresirane osobe podnose prijave. Međutim, taj postupak u pravilu je dugo trajao, najmanje godinu dana (čak i više), što je svakako u stvari mjeni rezultiralo često nezainteresiranosti građana, pa su oni radije pribegavali uzurpaciji, mimo redovnog postupka. Svakako da je ovo također jedan od uzroka pojave ove vrste krivičnog djela. Zato je potrebno, da se

ovaj postupak pojednostavi i njegovo trajanje znatno skraći, jer će se na taj način posetići daleko veći učinak.

Na kraju bi trebalo posebno naglasiti, da bi se ovom problematikom trebala upoznati i pozabaviti naša društveno-politička zajednica, kao i ostali organi i organizacije udruženog rada u općini, koji su u uskoj vezi s ovom problematikom. Potrebno je također ojačati i proširiti suradnju svih društvenih snaga, kako na suzbijanju ove vrste kriminaliteta, radi zaštite društvenog dobra. Osim toga, sve mjesne zajednice, zajedno sa nadležnim organima Skupštine općine, trebaju odrediti društveno zemljište na svom području, koje se može ustupiti građanima na korištenje. A onda, kada građani za to pokažu interes i podnesu zahtjev, postupak oko dodjele treba biti hitan, jer će se tako u velikoj mjeri otkloniti uzroci, zbog kojih dolazi do krivičnog djela protupravnog zauzimanja nekretnina u društvenom vlasništvu.

(Pripremio:
Ljubo JELOVČIĆ)

Željezničko-transportno poduzeće

Važan svaki dinar

U prvih šest mjeseci ove godine OOUP »Transport« Šibenik, ŽTP-a Zagreb zabilježio je, i pored teškoća koje već niz godina prate Jugoslavenske željeznice, pozitivne poslovne rezultate. Planom za 1982. godinu predviđen je ukrcaj i iskrcaj 933 tisuće tona tereta, a do kraja lipnja ostvaren je preko 500 tisuća tona, tako da se do kraja ove godine očekuje siguran i značajan prebačaj. Većina tog željezničkog tereta dolazi preko šibenske teretne luke, zahvaljujući činjenici da šibenska luka, osim luke Kopar, jedina u Jugoslaviji bilježi iz godine u godinu povećan promet.

Što se tiče putničkog prometa, i tu su ostvareni dobri rezultati. Do kraja lipnja kroz

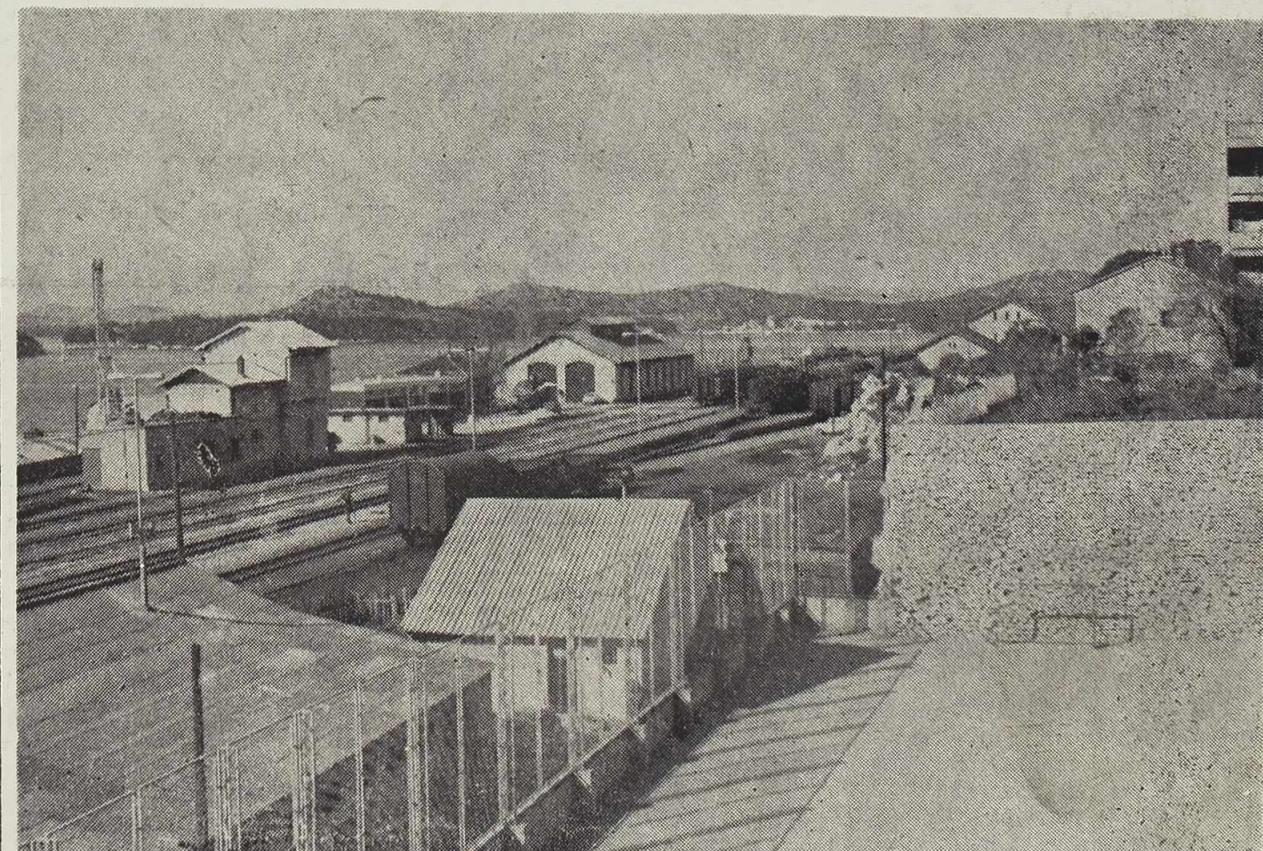
šibensku željezničku stanicu prošlo je 204 tisuće putnika što je nešto više od planiranog. Taj broj utvrđen je na osnovi prodanih putnih isprava a ako se tome dodaju putnici koji u Šibenik stižu s povratnim i drugim vrstama karata, on je sasvim sigurno i veći.

Ovogodišnja dva ljetna mjeseca koja su za nama, lipanj i srpanj, karakteristična su po povećanom broju putnika u odnosu na iste mjesecce prošlih godina. Ovaj podatak je to interesantniji što se zna, pa tako u željeznici i planira, da se broj putnika iz godine u godinu smanjuje. Ljetno povećanje broja putnika nije iznenadilo ljudi na željeznici. Uvedene su izvanredne linije, tako

da za Zagreb osim tri postojeća vlaka saobraća i »Kornat-expres«. Na redovnoj liniji za Beograd, stalnoj kompoziciji pridodana su tri vagona, a također su uvedena i direktna kola za Osijek te za München i Stuttgart.

Što se tiče finansijskog poslovanja, gubitak »Transporta« Šibenik ŽTP-a Zagreb bio je u okvirima predviđenog plana, točnije šibenski željezničari zabilježili su gubitak 1 posto manji do planiranog. Gledajući brojke, nije neka velika ušteda, ali svakako moramo istaknuti taj podatak koji je hvale vrijedan u vrijeme kad se borimo za svaki dinar i kad nam je svaka ušteda važna.

(s bl)

Željeznička stanica Šibenik: ove godine povećan broj putnika
(Snimila: D. Solus)

Dnevničke gradskog reportera

Danski recept

NEŠTO je trulo u državi Danskoj! To kroz Hamletova usta reče prije četiri stoljeća William Shakespeare. I ne sluteći koliko će ta izreka postati popularnom, a Danska, zahvaljujući njoj, bliže prošnjom čovjeku. Možda su upravo Hamlet, Shakespeare ili Andersen zaslužni što sam s posebnim zanimanjem čitao ljetni rapor iz Kopenhagena cijenjenog kolege Vida Hribara. Iz priče o Danskoj izdvojih nešto, što ne djeluje ni malo trulim: »Obala je sasvim pristupačna, nezagadljiva, bez vikendica. Jer, propisi sasvim jasno govore da u pojusu od 100 metara od obale nema gradnje. Oni, koji su vikendicu sagradili prije tog propisa mogu uživati još deset godina i onda je moraju rušiti. Bez pardona.«

Koliko bi od postojećih 6 tisuća vikendica, u slučaju primjene sličnog propisa, ostalo na šibenskom području? To pitanje neizbjegljivo mi se nametnulo, saznavši za danski recept. Kao i konstatacija da na danskoj obali propis djeluje retroaktivno, a kod nas ni trenutno!

Odvorno sam se pomirio sa činjenicom da nitko neće srušiti bespravno sagradene objekte u pribajali, ali za razliku od (ne)odgovornih funkcionara i inspektora ne i s (realnom!) prognozom da će oni i dalje nicati, koristeći nemoć društva.

* * *

S KIŠOBRANOM u ruci stajah prošlog utorka nešto prije 14 sati na mini parkingu za taksiye nasuprot autobusnom kolodvoru. Tri su taksiye bila parkirana, dok su se njihovi vlasnici pravili kao da me ne primjećuju. »Prave se ljudi. Ne isplati im se gradska vožnja. Čekaju bolju...« Četvrti, mlađi novopečeni taksišt nije imao snage da demantira moja razmišljanja. »Znate, sada se ljudi vraćaju s posla. Zadržene su ulice. Ne isplati se voziti putnika do Šubićevca...«, bojažljivo mi je objašnjavao ponašanje svojih kolega.

Objašnjenje je (računski) vjerojatno prihvatljivo, ali ne i pokušaj ignoriranja »neatraktivne mušterije«. U stabilizacijskim prilikama i slabijem turističkom prometu relativno brojni šibenski taksišti teško ostvaruju željenu (ili lanjsku) zaradu, no svoje nezadovoljstvo zaista ne bi smjeli prelamati preko leđa građana. Ako ni zbog čega, a ono barem radi izuzetne tolerancije, kada je u pitanju taksištar, čije tretiranje kao »mrtvog kapitala« građani strpljivo podnose.

KRONIČAR

NOVE PROSTORIJE NEURO-PSIHJATRIJSKOG DISPANZERA

Radnici RO »Dalmacija« iz Šibenika privode kraju rade na uređenju prostora u krugu Medicinskog centra gdje će biti preseljen neuro-psihjatrijski dispanzer koji je do sada radio u neprikladnim prostorijama. Radovi vredni milijun i 200 tisuća dinara bit će gotovi do kraja kolovoza. (ep)

POVEĆANA DNEVNA POTROŠNJA GORIVA

Ovih dana i šibenske benzinske crpke prilično su u krizi. Dnevno se na raspolažanju nađe 20 tona običnog benzina, 100 tona supera i 80 tona dizela. U posljednjih petnaestak dana cijena ovih goriva porasla je, za 26–30 posto. Usprkos tome dnevna potrošnja na benzinskim crpkama kreće se oko 33 tisuće litara običnog benzina, oko 150 tisuća supera i oko 80 tisuća litara dizela. Zbog ovako velike potrošnje, jer je špica turističke sezone, neke crpke ostaju bez goriva. Što se tiče opskre plinom, zasad ga ima u dovoljnim količinama. (ep)

Izgradnjom marine u Mandolini mnogi će dobiti vez za svoju barku malu
(Snimio: V. Polić)

SIZ za luke i lučice

MARINA U MANDALINI

Poslije višegodišnjeg čekanja šibenskim vlasnicima čamaca (istina manjem dijelu) konačno će se ostvariti dugogodišnji »san«.

Naime, prije petnaestak dana radnici osnovne organizacije udruženog rada »Spuzvar« ribarskog kombinata »KORNAT« počeli su s radovima na izgradnji prvog pontona za privez čamaca u okviru buduće marine u Mandolini. Trenutno se izvode povodni radovi i uređuje obala na koju će biti vezan ponton. Prvobitno je bilo predviđeno da se izgradi betonska riva ali se poslije ispitivanja morskog dna, za koje se našlo da je muljevit pa ne može da izdrži betonsku konstrukciju, prišlo izgradnji drvenog pontona. Ponton će biti dug oko sto i pedeset metara, a počivat će na drvenim stupovima. Na njemu će biti 50 vezova, kojih su jednim dijelom financirali korisnici. Za pravo korištenja veza, svaki budući korisnik uplatio je 20 tisuća dinara. Samoupravnoj interesnoj zajednici za luke i lučice općine Šibenik čime je ona jednim dijelom financirala radove vrijedne milijun i tristo tisuća dinara, a ostatak izdvojila iz vlastitih sredstava. Završetak radova očekuje se krajem ove godine. Ako se ovaj drveni ponton pokaže dobrim što se tice konstrukcije i funkcionalnosti, odmah po njegovu završetku priči će se izgradnji novog.

U budućoj marini u Mandolini do kraja godine montirat će se i električna brodska dizalica, istog tipa kao ona koja je već postavljena (ali već dva mjeseca ne radi) u Docu. Trenutno se vrše pripreme za betoniranje postola i treba se nadati da se njenim montiranjem i puštanjem u pogon neće ponoviti »slučaj Dolac«.

Na kraju kažimo, da šibenski vlasnici čamaca konačno mogu biti makar malo zadovoljni jer se pitanje izgradnje marine konačno pokrenulo s »mrtve točke«. Sigurno je da će osim budućih korisnika vezova u Mandolini biti zadovoljni i ljudi iz lučke kaptanije kao i brojni vlasnici stranih jahti. (s. bl.)

Pismo uredništvu

Kada prodavačica voli Splitski festival

Druže uredniče!

Ogorčen pojavom koja me već duže vremena okupira, odlučio sam da vam napišem ovo pismo i iznesem svoj, a vjerojatno problem i većine mladih Šibenčana koji nabavljaju ploče u našim prodavaonicama. U prvom redu želim istaknuti neljubaznost prodavačica, koje se uglavnom poнашају kao da ne vole što su kupci došli i nisu spremne da ih doстојno usluže, posebno na prodajnom štandu u »Robnoj kući«.

Navez ču samo neke primjere.

Kad sam prodavačicu u »Robnoj kući« zamolio da mi dà LP »Help« Beatlesa, koju sam svojim očima vidio iza nje na polici, odgovorila mi je da – nema. Pokazao sam rukom da je ploča tu, na što je ona pogledala i dala mi LP »Please, please me«, rekavši da nema druge nego samo to. To mi je bilo dovoljno da se zahvalim i odem jer nisam želio da se natežem s njom.

Pitam se, je li moguće u tolikoj mjeri da osoba koja tu svakodnevno radi, ne zna što ima od robe a što nema, pogotovo što je ploča koju sam tražio bila na vidljivu mjestu.

Drugi slučaj se zbio na istom mjestu i sa istom osobom. Kupio sam jednu LP i kad sam je kući preslušao, ploča je užasno »preskakala«. Otišao sam da reklamiram, ali mi je dotična prodavačica rekla da mi ne može ploču zamijeniti jer nemam računa. Nije pomoglo moje uvjerenje da sam bio tu prije dva

sata i da račun nisam ni dobio.

Ploča je i sad kod mene kući, potpuno neupotrebljiva.

I treći slučaj se zbio pred 7–8 dana. Tražio sam LP Mate Došena »Zabranjene žene«, na što mi je ista prodavačica odgovorila da tu ploču nemaju, da ne zna je li to uopće postoji i gledala me tako kako da sam u najmanju ruku – pao s Marsa.

Svjestan sam da u prodavaonicu dolazi mnogo ploča i da nije baš lako upamtiti sva imena i naslove, ali riječ je o ploči koju možemo svakodnevno čuti na radio-valovima i koja je dospjela na top listu od 15 najbolje prodavanih albuma. Također se slažem i s tim da osoblje koje radi u tim prodavaonicama ne mora biti upućeno u sve žanrove muzike, i nemam ništa protiv M. Cetinić i ostalih izvođača sa Splita '82. koje dnevno čujemo po 20 puta jer ih stalno sviraju, ali radi zadovoljavanja kupca i pružanja točnijih informacija, trebalo bi poznavati i takve »sitnice«, zar ne?

Na kraju ovog pisma želim istaknuti da mi nije bila namjera ocrniti osobu koja radi na prodaji ploča u »Robnoj kući«, već bih samo htio napomenuti kakvo nam je osoblje koje ne može pružiti uslugu ni »svom« kupcu, a što je tek s inozemcima kojih, primjećujem da gore ima podosta i gdje ih osim problema koje sam naveo iz svog iskustva, čeka još i »jezična« barjera.

M. Živković
Šibenik

Sve brigade udarne

Nakon prve dekade u drugoj smjeni ORA »Otok mladosti 82.« sve brigade proglašene su udarnim, ostvarivši radni učinak iznad planirane norme više od 120 posto. Na području idejno-političkog rada, kulture i informiranja, sporta i rekreacije, te obrazovno tehničkih aktivnosti zadowoljile su sve brigade, pa su stekle uvjete za dobivanje Povelje društvenih aktivnosti u prvoj dekadi. U drugoj dekadi brigadiri će nastaviti radove na čišćenju otoka, uređenju logorskih terena, proširenju električne mreže te gradnji amfiteatra. (rt)

Kurzivom

Veliki i mali lupeži

OPĆE JE poznato da se kod nas krade. Krade se na malo i na veliko. O krađi na veliko štampa je puna, čak i konkretnih podataka i primjera. O tim pojavama je nedavno govorio i drug S. Dolanc. O krađi na malo, inače malo se piše ali zato mnogo govoriti, naročito među armijom potrošača. Svakog dana slušamo priče kupaca, po povratku iz ove ili one radnje. Potkradani su. Kradu im, što no se kaže, »naoči«.

Ovdje je riječ o malim lupežima, lupežima koji su s malim kradama stekli ili stjeću cijela bogatstva — vile, kućerine, jahte, brodove, automobile.

Da odmah kažemo šta smjeramo. Mislimo da su male krade u malim i većim trgovinama i samoposlužama, gotovo dobro pravo građanstva. Da vam prodavač ukrade na kilogram ili dva mesa, na računu, na šećeru, brašnu, (bilo da vam više zaračuna ili da vam po novim cijenama pronađe stare zalihe) pojava je koja je toliko odomaćena da ljudi — potrošači o tome pričaju kao o epilogu nekakve nogometne utakmice ili slično.

Konkretnih primjera ima više nego slova u ovoj društvenoj kronici. Stvari postaju zabrinjavajuće. Naše tržne inspekcijske znaju za sve te i takve krade, tu i tamo ponešto poduzmu, ali glavnju ribu nikako da pozovu na odgovornost na osnovi propisa i zakona.

Na primjer: kako se može dogoditi da jedan prodavač u jednoj radnji, u manjem mjestu (radnja pripada SOUR-u »Šibenka«) godinama bezobzirno, bezobrazno, bezočno itd. krade i potkrada, vara, naročito strance ili neupućene građane, a da ga do danas nitko nije pozvao na odgovornost. Treba takvima obići i pogledati imovinsko stanje, pa će se vidjeti da se do tih bogatstava moglo doći samo kradom, varanjem, zakidanjem, nabijanjem cijena.

Svakog jutra domaćice u ovom ili onom neboderu ili višekatnici sakupljaju se i komentiraju događaj na dnevnom pazaru. Nema dana kada se neka od njih ne požali da je zakinuta, da joj je naplaćeno više nego što treba, itd.

O drskom ponašanju prodavača, naročito onih u tzv. samostalnim radnjama društvenih firmi često znaju svi u mjesnoj zajednici, čak o tome raspravljaju odbori mjesnih zajednica ukazujući prstom na ovog ili onog trgovca koji krade. No, sve biva uzalud. Inspekcijske službe ostaju gluhe ili neće da poduzimaju odgovarajuće mјere.

Obično se kaže da kradu i zakidanje treba dokazati. Dokaza ima mnogo. Dovoljno bi bilo anketirati u jednoj manjoj sredini desetak građana-potrošača, pa će se odmah znati u kom grmu leži zec.

Potrošači se, nažalost, ponašaju vrlo čudno, pasivno. Dopuštaju da ih kradu i potkradaju. Oni neće da prijavljuju slučajeve. Ako se ponekad »pobune« na samom mjestu, onda otkriju da imaju posla s primitivcima, nasilnicima koji su u stanju da se fizički obračunavaju, da vrijedaju, da tvrde kako potrošač laže i slično. Potrošači oportuniraju. Neće da koriste svoja prava. Rijetki su slučajevi da se potruđe da odu do inspektora i prijave slučaja.

Svaka sličnost navoda s nekim konkretnim slučajem ili pojmom, i u našoj sredini, namjerna je.

D. GRGUREVIC

ODJECI S OMIŠA '82

Naša noć

— Bit će to Šibenska noć — kazao je uoči finalne večeri 16. omiškog festivala dalmatinskih klapa Željko Nakić, bas klapa »Jadrija«, prognozirajući da će najveći dio festivalskih priznanja stići u naš grad. I nije se prevario. Omiškoj pjacići klapa se »Šibenik« vratila na najbolji način: dvostrukom pobjedom. Istina, žiri im je, za razliku od oduševljenja publike, na izuzetno pjevanje uzvratilo kompromisom — podjelom prve nagrade s velikučkim »Ošjakom« — ali to nije moglo pomutiti opću dojam da su višestruki pobjednici »Omiša« bili još jednom apsolutno najbolji, pa, kad se

na završnoj večeri. Kao još jedan dokaz da je Šibenski način pjevanja majprihvataljiji i najbolji. Takvu konstataciju finalna je večer potvrdila u punom svjetlu. Mi smo došli u Omiš da pobijedimo po svaku cijenu. Htjeli smo jedino da desetogodišnji rad zaokružimo nastupom na festivalu, koji nam je omogućio put u kvalitetan vrh. Dvostruka pobjeda nam je to draža, Konačno, Omiškom smo festivalu, osim pjevanja, poklonili još dvije stare, zaboravljene pjesme: »Nemoj šiti stara majko« i »Tri šibenske gospojice«. Kao što smo radili i kod ranijih nastupa,

lo i u ovogodišnjoj večeri novouglazbljenih pjesama. Zašto? To je teško kazati. Tek valja konstatirati da je »Jadrija« pjevala puno bolje nego na izlučnoj večeri u Šibeniku, te da je još jednom zapožena njihova donja linija, kao i solo-dionice baritonu Miće Friganoviću.

I u trećem finalu, treća Šibenska klapa »Bilice« morala se zadovoljiti komplimentima u stilu »Pjevali ste dobro, napredovali ste«. Više od toga Biličani u ovogodišnjoj konkurenciji nisu mogli ni očekivati. Pogotovu, što im glasovni potencijal zaostaje za uvježbanošću. Epitet finalista je, stoga posve zadovo-

Klapa »Šibenik«: i nakon deset godina u vrhu klapske dalmatinske pjesme
(Snimio: D. Šarić)

uzme u obzir da su i u konkurenčiji novouglazbljenih pjesama svojom izvedbom pjesme »Poživi nam sine« puno pomogli Dušku Šarcu da dobije prvu nagradu publike, onda pjevači voditelja Ive Lakoša mogu biti zadovoljni.

— Prije samog finala ja sam bio zadovoljan činjenicom da su tri šibenske klapе

tenor klapе »Šibenik« Radoslav Koštan.

U finalnoj večeri ovogodišnji pobjednici Omiškog festivala predstavili su se najtipičnijim šibenskim, herojskim pjevanjem. Izraženost u interpretiranju, izuzetan zvuk i efektne solo-dionice drugog tenora Branka Bubice, te primjerene obrade, osnovne su značajke nastupu klapе »Šibenik«.

Od publike je dobro primljena bila i klapа »Jadrija«, no ona, očito, nije i po ukusu žirija. Statistika kazuje o tome. »Jadrijaši« su i lani osvojili treću nagradu publike, ostavši pritom bez priznanja žirija, a jednako je bi-

ljavajući, jer ovogodišnji je »Omiš« u kvalitetnom smislu podsetio na festival iz srednjih godina prošlog desetljeća, kada je na pjacići dominirao trio »Šibenik« — »DC« — »Trogir«. Ove se posljednje dvije klapе, istina, nisu pojavile na ovogodišnjem festivalu, ali su se u međuvremenu pojavile nove, mlade klapе, koje su završnu večer učinile jednako kvalitetnom i atraktivnom, ostavila uči, ipak, dvije neriješene dvojbe: koliko valja forsirati perfekciju izvođenja na štetu izvornosti? i »Mogu li se ženske i muške klapе naći u istoj konkurenčiji?«.

I. M.

ČAKULE S POLJANE

Daje narod, daje...

PROŠLO je podne. Poljanom prolazi, očigledno zadovoljan, sa smješkom na usnama, mlađi poštar. Torba visi, Pražna je. Obavio čovjek svoj posao. Vraća se u bazu.

Presrećem ga. Pitam:

— Prijatelju, obavio ti posao, a. Zadovoljan si.

— Jesan, prijatelju.

— Pa, kako ide.

— Dobro, nema problema. Narod daje, daje...

— Kako? Koliko?

— Kada donesem pismo ili pošiljku, neko deset, neko dvadeset, skupi se.

— Padne li pedesetak tisuća na dan.

— Pa, i više, kako kada.

— To je mjesечно cijela jedna plaća. I više...

— Je, je — odgovara mlađi poštar.

Napomena: rekao mi je još i to da mu je plaća u poduzeću dobra i da je zadovoljan.

... NESTAŠICA cigareta, naročito onih i onakvih sa zvučnim nazivima. Mnogi se zbog toga uzbuduju i ljute. Neki kažu, neka — manje ču pušiti. Stranci, primjećujemo, radi kupuju naše, svakako dobre i jeftine cigarete. Naši se time ne zadovoljavaju. Prošlo je vrijeme kada smo pušili »Dravu«, »Moravu«, »Ibar«...

Kažu mi: piši Grgure kako nema cigareta.

— Kako nema? U svakoj trafici imaš assortiman... u čitavom spektru boja i šarenih napisa.

— Nema »Lorda«, »Marlboro«, »Winstona«...

— Ma nemoj, naučio si se na fine cigarete, pogospodio si se.

— Nisam se pogospodio. Navikao sam se na primjer, na »Lorda«.

— A šta ti sinovi puše?

— Oni, mulci samo Marlboro. I uvik ga nađu iako je najsukuplji. Neće ni u školu, ni na posao bez »Marlboro«.

PROLAZIM pored Kazališta i nosim stare postole na popravak prvom postolaru.

— Di ideš?

— Idem dati školati postole.

— Isusati ko to danas radi, ko školaje postole?

— Eto vidiš, ima nas i takvih. Ja volim stare postole. Ti sinu kupuješ sigurno one od sto pedeset hiljada.

— Ma šta od sto pedeset. Neće takve da nosi. Kupuje one od dvista i jada...

— Može mu se, stari moj.

— Do videnja.

GRGUR

Omiš '82

Izvorni dio:

NAGRADE ŽIRIJA

1. — 2. »Šibenik« i »Ošjak«
3. »Lučica« (Split)

NAGRADE PUBLIKE:

1. »Šibenik«,
2. »Ošjak«,
3. »Jadrija«

Debitantska nagrada: »Pivači Salone« (Solin)

»Šibenik«: Radoslav Koštan, Branko Bubica, Zvonko Najev, Ante Barbača, Anton Bataljaku, Dinko Rakić-Gojanović (voditelj: Ante Barbača).

»Jadrija«: Marijan Antulov, Igor Ninić, Ivo Lakoš, Mice Friganović, Željko Nakić, Ivo Lovrić-Caparin, Vlado Pešović (voditelj: Ivo Lakoš).

»Bilice«: Zdravko Andabaka, Branko Rupić, Ivo Mikučin, Zoran Grubišić, Dinko Lugović, Joško Lugović, Luka Zaninović (voditelj: Ivo Mikučin).

U finalu su još nastupili: »Jadrantrans«, »Brodosplit« (ž) i PTT iz Splita, »Solin«, »Omiš« i »Studenac« iz Blata na Korčuli.

Prvić

Glavno lice - otok

Na otoku Prviću boravila je filmska ekipa RTV Zagreb koja je snimala dokumentarni film s radnim nazivom »Glavno lice - otok«. Uz nesebičnu pomoć mještana režiser Joakim Marušić zabilježio je vrijedne kadrove s otoka. Vrijeme se vratilo unazad i ponovno su morem plovile crne gajete i bijelila se jedra. Oživljeni su starinski svadbeni običaji, igralo se žensko kolo (na slici), a sve je protkano prizorima iz svakodnevnog tegobnog života otočana. Na svoje su došli i mnogobrojni turisti koji su iskoristili priliku da fotoaparatom zabilježe dio neponovljive atmosfere Mediterana. Marušić i njegova ekipa još će dvaput dolaziti na Prvić da uz današnje probleme s kojima se sudara život na otoku, snime berbu i branje mašlina. (mj)

(Snimio: M. Bumbak)

Primošten

Još jedna izložba

Nakon samostalnih izložbi Karelja Umeke, Jerka Biška, Nine Kujundžić, u hotelu »Slava« a u organizaciji Likovne kolonije otvorena je još jedna samostalna likovna izložba u Primoštenu. U toku je, naime, izložba slikarice Jasne Zagoda, koja se predstavila uljima s temom cvijeća. Izložba će ostati otvorena u prvom dijelu kolovoza. (ep)

Vodice

N. Belamarić kao Julije Cezar iz istoimene opere G. F. Händela

Klasični koncert

U utorak 10. kolovoza održan je koncert klasične glazbe u okviru vodičkog festivala »Vodičko ljeti«. Nastupili su Neven Belamarić bas-bariton iz Šibenika i poznati austrijski pijanist prof. muzičke akademije u Beču Meinhard Prinz. Na programu su bila djela F. Schuberta, M. Ravela, M. P. Mussorgskog i naše sve poznatije pijanistice Dore Pejačević koja je djelovala u početku stoljeća. Koncerti ovakve vrste informiraju strane goste o visokoj razini kulturne tradicije na našem području. Velike zasluge za uspjeh koncerta, koji je poklon umjetnika »Vodičkom ljetu« i koji je publike burno pozdravila, nosi organizator »Vodičkog ljeta« P. Pelajić. (ep)

Jezera

Uzvratni posjet Ilačana

Trođnevni boravak u Jezerima, četrdesetoro članova kulturno-umjetničkog društva »Matija Gubec« iz Ilače kod Vinkovaca, završilo je spektakularnim mimohodom selom i nastupom na otvorenom prostoru ispred Doma kulture.

Uz goste iz Ilače u kulturno-zabavnom programu nastupili su i domaćini članovi OKUD-a »Koledišće«. U dvosatnom programu pred oko tisuću gledalaca mještana i gostiju smjenjivala su se vesela kola Bunjevaca, iz Banata i Prigorja, i tiha graciozna kola i pjesme iz Dalmacije.

Ovo je bio drugi uzvratni posjet i nastup Ilačana u Jezerima nakon uspostavljenog prijateljstva u suradnje dvaju kulturno umjetničkih društava prigodom zajedničkog nastupa na Vinkovčkim jesenima 1979. godine.

Bogate narodne nošnje, izvrsna interpretacija izvornih plesova i pjesama oduševili su gledalište i učinili nedjeljnu večer najatraktivnijom i najveselijom u ovoj sezoni. (jt)

Zlarin

Zlarinjani sami uljepšavaju svoje mjesto
(Snimio: V. Polić)

Betoniranje obale

Dobrovoljnim radom Zlarinjani i ljetni stanovnici otoka (vikendaši) nastavili su betoniranje ulica, započeto prošle godine. Ove će se godine betonirati dio Obale maršala Tita koja je dosad najviše stradalava od kiša, a vodi prema mjesnom kupalištu. U Zlarinu ljeti, na dobrovrijalnim radnim akcijama, nema problema s radnom snagom. Mjesna je zajednica nabavila cement, a pobrinula se za tucanik i pjesak. Stariji, koji ne mogu raditi, dočekuju dolazak betona pred kuće s fritulama i vinom da bi počastili radnike. Tako, zajedničkim radom domaćina i vikendaša, zlarinske ulice i obala mijenjaju svoj izgled i pridonose uljepšavanju sela. (mb)

Brodarica

Detalj s Brodarice
(Snimio: N. Kužina)

Pošta od 1. rujna

Stanovnici Brodarice i okolnih mjeseta uskoro će dobiti novu poštu. Naime, pošta iz Krapnja dijelom će preseliti u Brodaricu. Na Krapnju će ostati samo šalterska pošta koja će imati četverosatno radno vrijeme dok će pošta u Brodarici imati puno radno vrijeme. Razlog zbog čega ova pošta seli jest nerentabilno poslovanje i mali broj korisnika usluga. Da bi pošta počela sa radom, očekuje se isporuka poštanskog žiga od beogradskog poduzeća »Morava«. Kako smo informirani pošta u Brodarici počet će sa radom od 1. rujna ove godine. (ep)

Rogoznica

Klub - selo

Početkom turističke sezone agencija »Dalmacijaturist« stupila je u pregovore sa nekoliko turističkih društava na području naše općine i susjednih općina među kojima je i rogozničko Turističko društvo. Riječ je zapravo o ideji »Dalmacijaturista« da od sljedeće sezone inozemnom tržištu ponudi dva do tri naša nešto manje afimirana turistička mjesta kao klub-selo u kojima bi inozemni turist uz smještaj imali organizirani ishranu, sportsko-rekreativne sadržaje, kulturno-zabavne programe, izlete i svakog trenutka na raspolaganju vodiča. Smještaj može biti i u privatnim kućama, odnosno pansionima, vikendicama ili vilama. Svakako da agencija ne računa prve sezone u svakom od tih klub-sela postići sve to.

Kako pri organiziraju ovakve turističke ponude svoju suglasnost moraju dati mjesne zajednice, turističko društvo i zainteresirana domaćinstva zasad je dosta teško reći što se konkretno učinilo. Trenutno je najteže zbog nesigurnosti tržišta ponuditi stanovitu garanciju iznajmljivačima a koju oni s pravom očekuju.

Dodajmo na kraju da su i Rogozničani zadovoljni ovakvom ponudom i da bi vrlo rado ustupili svoje kapacitete »Dalmacijaturistu«. (jp)

Betina

Dan brganje - fešta za turiste i domaće

Pobjednik ovogodišnjeg jedanaestog natjecanja u lovu školjki brganjom, postao je Tonko Škevin iz Betine. On je sa svojom ekipom za svega tri sata brganjanja »ubrao« 171 kg školjaka, uglavnom kunjaka, korotanja i prsurica. Drugo i treće mjesto pripalo je također ekipama iz Betine, čiji su kapetani bili Tomislav Periš i Josip Sladić. Inače, na natjecanju je sudjelovalo 15 ekipa, koje su zajedno ulovile oko 1400 kg školjaka.

Nakon ulova i službenog mjerjenja, priređena je u nedjelju na večer na betinskoj rivi prava gozba, na kojoj su brojnim gostima i mještanim školjke servirane besplatno. U kulturno-zabavnom dijelu programa nastupili su pjevački zbor »Penzioner« iz Šibenika i KUD »Zora« iz Betine. Gotovo dvije tisuće mještana i gostiju veseljem i pjesmom obilježilo je ovogodišnji Dan brganje u Betini. (lj. j.)

Sitno Donje

Samodoprinos za asfalt

Zitelji Mjesne zajednice Sitno Donje izjasnili su za uvođenje samodoprinosa kako bi sufincirali radove na prometnici do Šibenika i lokalnih putova koji spajaju zaseoke s tom regionalnom cestom. Radni ljudi i umirovljenici obavezali su se da će u toku 10 mjeseci izdvajati iznos od 10 posto na osobne dohotke i mirovine i doprinos u radnoj snazi. Samodoprinosom će se tako osigurati tri milijuna dinara u novcu, dok se vrijednost dobrovoljnog rada procjenjuje na pet milijuna dinara. Mjesna zajednica Sitno Donje obuhvaća područje željezničke stanice Perkovac i okolnih zaselaka. (j.v.)

Iz Gradske biblioteke

Knjiga dostupnija

U mnogim akcionim programima i izvešćima priča se i naklapa o položaju knjige u Šibeniku i o ulozi Gradske biblioteke »Juraj Šižgorić«, navode se razni podaci o broju čitatelja i njegovoj mogućnosti da u Šibeniku dođe do štiva koje želi i treba, ali se malo govori o onome što je i običnom promatraču dobro poznato — čitalačkom nivou Šibenčana i položajem postojećih biblioteka na području općine nitko nije zadovoljan. Istina, u bibliotekarstvu se učinilo dosta (u nekim kolektivima i mjesnim zajednicama otvorene su knjižnice), ali se otvorenim i kritičkim uvidom lako može pokazati da Šibenčanima knjiga nije baš vjeran i čest prijatelj, kao što bi trebalo po, primjerice, međunarodnim standardima UNESCOA. Nije potrebno ulaziti u nekakvu analizu šibenskih kulturno-povijesnih posebnosti koje su mogući uzrok takva stanja — osim toga šibenskom čitatelju na putu do knjige stoje mnoge zapreke.

Budući da je, dakle, knjiga često nedostizna, ali i zato jer je knjiga javno dobro, funkcija knjige u Šibeniku najbolje se može ostvariti u Gradskoj biblioteci »Juraj Šižgorić«, dakle, na mjestu gdje bi trebala biti najdostupnija. Međutim, u fondovima Biblioteke koja ove godine slavi 60. godišnjicu osnutka, stvaraju se sve veće praznine. Za nabavu svih potrebnih izdanja za oko 4.000 članova nema novca, pa se stoga nabavlja samo najnužniji dio knjiga. Nema smisla ponavljati koliko je značenje knjige za građanstvo koje knjigu treba za rad, naobrazbu ili razonodu, pokušajmo radije sagledati izlaz iz situacije u kojoj se Biblioteka nalazi u procijepu između jasnih tržišnih zakona i nejasne društvene brige za knjigu.

M. ZENIĆ

Djelovanje Gradske biblioteke »Juraj Šižgorić« i ostalih knjižnica u mjesnim zajednicama i radnim kolektivima mora postati briga svih radnika i građana koji se moraju angažirati na širenju djelatnosti biblioteka preko razvojnih programa radnih kolektiva i mjesnih zajednica. Kako je moguće ovakav deklarativen zahtjev ostvariti u svakom Šibenčanu i položajem postojecih biblioteka na području općine nitko nije zadovoljan. Istina, u bibliotekarstvu se učinilo dosta (u nekim kolektivima i mjesnim zajednicama otvorene su knjižnice), ali se otvorenim i kritičkim uvidom lako može pokazati da Šibenčanima knjiga nije baš vjeran i čest prijatelj, kao što bi trebalo po, primjerice, međunarodnim standardima UNESCOA. Nije potrebno ulaziti u nekakvu analizu šibenskih kulturno-povijesnih posebnosti koje su mogući uzrok takva stanja — osim toga šibenskom čitatelju na putu do knjige stoje mnoge zapreke.

Položaj, primjerice, Gradske biblioteke »Juraj Šižgorić« još je uvijek u znaku budžetsko-sizovskog odnosa i nema никакva traga slobodne razmjene rada kao mogućeg izvora prihoda Biblioteke. Jedan od modusa slobodne razmjene rada jest potpisivanje samopravnih sporazuma s radnim organizacijama o djelovanju tzv. uzajamne biblioteke. Tim sporazumom stvara se knjižni fond i osnivaju punktovi za posuđivanje u pojedinim radnim organizacijama. Fond knjiga stalno bi se obogaćivao i mijenjao, ali i ostajao u vlasništvu radnih organizacija, jer bi se moglo računati s eventualnim osnivanjem stalnih knjižnica u tim kolektivima, koje ne bi trebale doživjeti sudbinu negdašnjih sindikalnih biblioteka. Druga mogućnost za slobodnu razmjenu rada između Gradske biblioteke i radnih organizacija leži u tzv. kolektivnim članstvima preko kojih radni ljudi i članovi njihovih obitelji postaju članovi Biblioteke. Posebni značaj pri realizaciji ovih prijedloga može imati bibliobus Šibenske Biblioteke.

Ako se idućih godina Gradska biblioteka »Juraj Šižgorić« poveže u bibliotsko-informacijski sustav SR Hrvatske i istodobno poveže s udruženim radom, knjiga će postati daleko pristupačnija svim Šibenčanima.

M. ZENIĆ

NOVINSKI ŽIVOT U ŠIBENIKU (4)

List je brižno kroničario male ljudske intrige, ali je ponekad znao i iskrenije zabugariti kao, tužnog primjera radi, na godišnjicu Rapaljskog ugovora 12. studenoga 1921.

»Rapallo nije donio svršetak naših narodnih borbi, dapače on je postao izvor naših novih nesreća, početak naših novih borbi, uzrok naših jađa.« Kao narodni tribun opet se javlja dr Ante Dulibić kojega glas već sada odzvana i u Beogradu. U podlistku se javljaju Grgec i Maraković.

»Straža« je 1924. donijela još jednu zapaženu bilješku, »Progon komunista je prestao. Beogradskia policija je obustavila progone članova i vodstva Nezavisne radničke (komunističke) stranke jer nije bilo dovoljno dokaznog materijala.«

Iz »Straže« smo mogli doznati da se tada u svijetu vijećalo o razoružanju, o Savezu naroda i o drugim aktualnim problemima. Sukobljavala su se uglavnom dva mišljenja: francusko i englesko, odnosno MacDonald i Herriot. U nas Davidović daje ostavku, a od Mussolinija svi bježe. Pašić i Radić jednako prolaze, ali su skrivene simpatije ipak poklonjene Radiću. Godina 1925. bljesnula je i samokritičnošću: »Hrvatska politika zadnjih godina i nije politika. To je samo zborovanje od Zagreba do Vrpolja, politika rasipanja narodnih snaga, ali ne politika širokih narodnih masa za njih same. Radićeva stranka se uglavnom držala politike nazdravica, ali dalje od toga ništa...«

Već 1921. u kolovozu, pojavile se »Razkovanice« kojih vlasnik, direktor i odgovorni urednik bila je

Pavao Roca. Na obljetnicu Rapalla gnjevno ustađe Dinko Sirovica i Miho Jerinić stihom, a popularni borac Pavao Roca proznim invokacijama. Njegovom smrću, nakon kratka izlaženja, odumriješće i »Raskovani«.

»Demokrat« kao glasilo demokrata za sjevernu Dalmaciju od 1921 — 23. u »Programnoj riječi« kaže: »Ovim brojem istupaju organizirani demokrati sjeverne Dalmacije u javnosti. Ne može im se poreći i bilješka da istupaju u mutna vremena, makar je tužaljka nad nehajem Evrope za naše tlo već podosta istrošena. Suprotstavljajući se rascjepkanosti Evrope, list pledira za jedinstvo jugoslavenskih naroda s parolom: Jedinstven narod — jedinstvena država. Težeći k cijelini u sveemu, list otvara kulturnu rubriku, gradske vijesti i bogati registar informacija.

»Pravoslavna i katolička vjera imaju isti božanski izvor, jer je njihov utemeljitelj Isukrist. Obje vjere osnivaju se na evangeliju, pa zato one ne mogu razdvajati narod već spajati u ljubavi i miru.« Amen.

U tim danima općeg zamaha za jugoslavenstvo kao da je ideja pravaštva zauvijek nestala, makar su direktni nastavljači Starčevićeve misli, Mile i David, još bili živi. Da se dokaže suprotno počeo je zubar Miho Jerinić izdavati 1923. »Hrvatski samobran« kao Neodvisnu smotru za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Uključivanje u redovne škole

O postupnom uključivanju djece i omladine s teškoćama u razvoju u jedinstven sistemu odgoja i obrazovanja, govori se već duže vrijeme, a nedavno je Komitet za odgoj i obrazovanje, kulturu i fizičku kulturu izradio o tome i konkretni plan. On predviđa, između ostalog, i mrežu organizacija i mogućnosti odgoja i obrazovanja djece i omladine s teškoćama u razvoju. Prema njemu, za djecu predškolske dobi s lakšim teškoćama u razvoju, odgoj i obrazovanje provodilo bi se u dječjim vrtićima najbližim njihovu mjestu stanovanja, za onu za koju je potrebno organizirati rad primjenom specijaliziranih oblika odgoja, obrazovanja i rehabilitacije, rad će se obavljati u nekoliko posebno opremljenih odjeljena RO »Dječji vrtići«. Za djecu s lakom mentalnom retardacijom i udruženim utjecajnim teškoćama, te za djecu mentalno nedovoljno razvijenu na razini umjerene retardacije, rad će se, pod posebnim uvjetima, organizirati pri Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine. Odgoj i obrazovanje djece i omladine s teškim udruženim smetnjama kao i za tjelesno teže invalidnu djecu predškolske dobi, provoditi će se specijaliziranim organizacijama izvan Šibenika. Plan za sve ovo predviđa i određeni kadar, pa se tako do kraja srednjoročnog razdoblja u vrtićima moraju uposlit dva defektologa, jedan psiholog i jedan socijalni radnik.

I na razini osnovnog obrazovanja predviđena je mreža organizacija za djecu s teškoćama u razvoju. Za učenike s lakšim oblicima teškoća, odgoj i obrazovanje organizirati će se u razrednoj i predmetnoj nastavi primjenom individualiziranih postupaka. Prema potrebi, organizirati će se i stalne ili povremene odgojno obrazovne grupe. Za djecu s lakom mentalnom retardacijom i udruženim utjecajnim

teškoćama, kao i za djecu mentalno nedovoljno razvijenu na razini umjerene i teže mentalne retardacije, odgoj i obrazovanje organizirati će također u Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine.

Za tjelesno invalidnu djecu, rad će se organizirati u osnovnim školama kojima ta djeca pripadaju po mjestu stanovanja, odnosno u posebnim ustanovama izvan Šibenika, ovisno o stupnju invalidnosti i činjenici o postojanju drugih, udruženih teškoća. Zatim, za djecu koja se nalaze na dužem bolničkom liječenju, rad će se organizirati u posebnim ustanovama. Predviđa se posebno i rad za djecu oštećena vida koji će se, ovisno o stupnju oštećenosti, odvijati ili u osnovnim školama kojima dječa pripadaju ili pod posebnim uvjetima u jednoj od gradskih osnovnih škola. Slično se odnosi i na djecu oštećena sluha bez drugih utjecajnih teškoća, dok bi se odgoj i obrazovanje od rođenja gluhe djece i gluhanjem provodilo u specijaliziranim ustanovama izvan Šibenika. Učenici s poremećajima govora i glasa počinju će redovnu školu uz ambulantni logopedski tretman. Za djecu s poremećajima izvan Šibenika, plan za sve ovo predviđa i određeni kadar, pa se tako do kraja srednjoročnog razdoblja u vrtićima moraju uposlit dva defektologa, jedan psiholog i jedan socijalni radnik.

I na razini osnovnog obrazovanja predviđena je mreža organizacija za djecu s teškoćama u razvoju u redovni odgojno obrazovni sistem, odnosno u njihovom finansiranju sudjelovat će nekoliko samoupravnih interesnih zajednica: SIZ društvene brige o dieci predškolskog uzrasta, SIZ odgoja i osnovnog obrazovanja, SIZ zdravstvenog osiguranja, SIZ socijalne zaštite, SIZ mirovinsko-invalidskog osiguranja i SIZ za zapošljavanje.

I na kraju, predviđa se i mreža organizacija za omladinu u razvoju u usmjerrenom obrazovanju. Odgoj i usmjereno obrazovanje stručno i radno sposobljavanje omladine s teškoćama u razvoju organizirati će se u Centru za odgoj i usmjereno obrazovanje. U Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine pak, nastaviti će se sa stručnim sposobljavanjem učenika koji su u toj ustanovi započeli odgojno obrazovni program, kao i onih učenika s udruženim teškoćama koji su osnovno obrazovanje završili pod posebnim uvjetima. Centar će organizirati radno sposobljavanje i za teže i umjereno retardiranu omladinu i djecu. Odgojno obrazovni rad s omladinom u srednjoskolskom centru izvodit će tim nastavnika Centra uz stalno ili povremeno sudjelovanje nastavnika defektologa ili drugih stručnjaka. Nužno je također, uposlit psihologe, socijalnog radnika i dvojicu defektologa.

U realizaciji svih planova i programa oko postupnog uključivanja djece i omladine s teškoćama u razvoju u redovni odgojno obrazovni sistem, odnosno u njihovom finansiranju sudjelovat će nekoliko samoupravnih interesnih zajednica: SIZ društvene brige o dieci predškolskog uzrasta, SIZ odgoja i osnovnog obrazovanja, SIZ zdravstvenog osiguranja, SIZ socijalne zaštite, SIZ mirovinsko-invalidskog osiguranja i SIZ za zapošljavanje.

Makar je list bio uskih obzora jer se ograničavao na okvir vlastite stranke, ipak se na trentutke odlikuje zajedljivom lucidnošću. U dijalogu između ministra Draškovića i njegova ubojice A. Alijagića, slavni ministar skromno i istinito prihvati: »Dragi moj, čoravi ministri ne vide dalje od svoga prozora.« Vitezovićevo »Plorantis Croatiae« proteže se cijelim listom čemu je podlegao i sam, inače opori, Mate Drinković.

Legitimni produžetak »Samobrana« »Dalmatinčki Hrvat« nosi u podnaslovu Novine za prosvjetu, gospodarstvo i politiku Dalmatinske Hrvatske a toj misli vrijedni Jerinić pokušao je ostati dosljedan. Obilno je donosio pjesničke pokušaje, makar i neuspjeli, ali je prozni izraz kroz dijalog nešto sretniji jer odiše čistoćom i neposrednošću. Upisimo tu draž u književnu vrijednost.

Izvješćem o izbornoj pobedi radikalna list je prestat.

Radikali, ohrabreni uspjehom, 14. listopada 1922. pokrenuše svoje glasilo »Dalmatinski radikal« kao organ Radikalne stranke u Šibeniku, pod uredništvom Špirje Čakića. Orientacija lista nazire se iz pozdravnog pisma koje je uredništvu uputio sjedobradi Nikola Pašić. Za opreku Lj. Jovanoviću, koji je ovjenčan svakom hvalom, dr Trumbić je svestrano napadan; on je štoviše, čak i imbecilan. Pretjeranim radikalizmom taj list je ponekad unosi nemir i razdor među naše narode.

Ivan PANDŽIĆ

(Nastavlja se)

Notes aktualnih tema

Lažni vanjski sjaj

LAŽNI vanjski sjaj šibenske organizacije košarkaških sudaca i te kako je žuljio sudionike posljednje, izborne sјednice Predsjedništva Sibenskog košarkaškog saveza. Izuzetnu kvalitetu, poznatu i na jugoslavenskoj razini (Slipčević, Radić i Grbac su na A-listi, a Salajić, Perković, Mikulićin i Mrša na B-listi) u posljednje vrijeme ne prati primjerna masonost, a ni stručan rad. Primjerice, u tek minuloj sezoni šibenski košarkaški neimari nisu promovirali ni jednog novog suca. Mali interes za zviždanjem u svom odijelu — za seminar se prijavilo samo 8 kandidata — još više je oslabio nedovoljno organiziranim predavaњima. U takvoj situaciji, prema evidenciji Milana Papeša, tajnika Sibenskog košarkaškog saveza, teret izuzetno velikog pogona — istodobno »teku« međuočiščka, općinska i kadetska liga — praktički su podnijela šestorica sudaca.

Kako izuzetnoj vanjskoj etiketi šibenske sudačke organizacije vratiti čvrste temelje brojnosti? Na to pitanje tražio se na spomenutoj sјednici precizan odgovor, potkrepljen programom akcija. Lutalo se od »privremene uprave« Predsjedništva Saveza nad sudačkom organizacijom, do otvorene rasprave unutar same sudačke organizacije. Prevladalo je, ipak, ovo drugo rješenje. Jer, šibenska organizacija košarkaških sudaca i u danima najveće križe ima dovoljno zdravih i sposobnih snaga da svoje teškoće prebrodi. Pogotovu, što joj se poslije sezone »gostovanja u vodstvu »Šibenke« vraća njen doajen prof. Ivica Slipčević. Internacionalac Danko Radić, izuzetno kvalitetni Zoran Grbac, nadareni Branimir Salajić i ostali mogu, pak, i te kako pomoći. Savjetom i zviždanjem, jer... Mlađim i novim sucima bi možda najveća korist (i poticaj) bilo sudjelje utakmice sa (sadašnjim ili budućim) internacionalcem. Slazete li se?

REFLEKTOR

Sport u JNA

MEĐUGARNIZONSKO NATJECANJE

Oko 400 vojnika, mornara i starješina iz četiri garnizona JNA nastupit će na sportskom natjecanju što se 14. i 15. kolovoza održava na sportskim terenima kasarne »Ante Jurić« i plivačkom bazenu u Crnici.

Sportaši iz Zadra, Visa, Lastova i Šibenika borit će se u sedam sportskih grana: voj-

nom višeboru, atletici, rukometu, košarcima, odbojci, streličtvu i plivanju. Naslov prošlogodišnjeg pobjednika u ukupnom plasmanu brani momčad šibenskog Garnizona, a najbolji sa ovog natjecanja predstavljat će Šibenik na 35. sportskom prvenstvu Vojno pomorske oblasti u Splitu od 30. kolovoza do 4. rujna. (pp)

50 godina
NK »Šibenik«

Iduće nedjelje nogometni »Šibenik« počinju novu prvenstvenu utrku. Šibenski su sportski klubovi, stoga, puni priče o (ne)realnosti drugoligaških ambicija. O Praliji, Nikzelcu, Bonačiću... Pojačanjima i domaćim, mlađim nadama. Sve je usredotočeno na plasman, bodove, golove. A tako oduvijek nije bilo. U predvečerje nove nogometne sezone na Šubićevcu na ovim stupcima počinjemo priču o pedeset ljeta nogometnog kluba »Šibenik«. O »crvenima« sa Šubićevca. Klubu, što je nastao u danima jačanja predratne radničke klase i napredne omladine. Sportskom društvu, u kome je cijeli niz godina loptanje bilo u sjeni jačanja svijesti o potrebi novog, pravednijeg društva.

»Najvjerojatnije početkom 1928. ili 1929. godine Zlatko Šnajder, tadašnji sekretar Pokrajinskog komiteta SKOJ-a za Hrvatsku i član Biroa CK SKOJ-a za Jugoslaviju, prilikom kraćeg boravka u Šibeniku susreo se s tada istaknutim komunistima i predložio osnivanje radničkog sportskog društva, radi okupljanja radničke i srednjoškolske omladine...«, piše u svojoj knjizi »Crveni Šibenik« D. Grgurević.

Ta će se zamisao stvarno realizirati tek 1932. godine, a formalno sezonu kasnije, jer ondašnje vlasti nisu priznавale RSD »Šibenik« sve dok na ponovljenoj skupštini 30. kolovoza 1933. godine Pravila društva nisu usuglašena s njihovim »posebnim« zahtjevima.

Nogometni »Šibenik« bijahu zapravo samo dio brojne sportske obitelji JSRD »Šibenik«, koja je u predratnim godinama okupila više od 700 mladića i djevojaka.

DOBROVOLJCI NA IGRAVŠTU

Novoosnovano sportsko društvo bilo je odmah prihvatićeno od već postojećih radničkih klubova u Dalmaciji, pa i cijeloj Hrvatskoj. Splitski su »crveni«, primjerice, odmah uskočili sa značajnom pomoći. Dresovima, kopačkama. No, najteži problem igrališta funkcionari i nogometni »Šibenik« moralj su rješavati sami. Krš, smreke i škrape na terenu uz ondašnju tvornicu »La Dalmatiense« (danas TEF) trebalo je dobrovoljnim

VK »BRODOGRADITELJ«

PLOVIDBA ISPRAVNA KURSA

U natjecanju Druge lige — zapad vaterpolisti su već odigrali devet kola.

Nakon utakmica s riječkim »Burinom« i banjalučkim »Incelom« u kojima je »Brodograditelj« ostvario dvije pobjede, 9:6, odnosno 14:8 u lijepo uređenim klupskim pro-

osigurati. Veliki dio sredstava dobivamo od udruženog rada našeg mesta i iz poslovanja našeg buffeta »Stari milin«.

● Kako riješiti problem treninga zimi?

— Već dugi niz godina, skoro deset, radimo na tome da

PVK »Brodograditelj« osnovan je 1953. godine. Za tridesetogodišnji jubilej sportski radnici »Brodograditelja« pripremaju monografiju svoga kluba.

storijama razgovaram s predsjedavajućim u Izvršnom odboru kluba dr Brankom Sladićem.

● Nakon devet kola osvojili ste dvanaest bodova, koliko imaju »Burin« i »Koper«. Jedino je ispred vas »Biograd« sa četrnaest bodova. Po mom mišljenju veliki uspjeh jer je ždrijeb bio vrlo nepovoljan?

— Koliko je važno natjecanje još je važnije držati ove mlade ljude na okupu, ne samo preko ljeta, već kroz čitavu godinu, kako seniore tako i mlade i naravno ženski sastav.

● Za ovako veliki pogon potrebno je mnogo sredstava, kako se snalazite, to je obično posao predsjednika?

— Odavno smo shvatili da nam društvo ne može sve

Ženska ekipa »Brodograditelja«: zasad su Velolučkanke bolje, ali...

„CRVENA“ BAZA U CRNICI (1)

bluzama i oznakom preko ruke klupske boje crveno bijele daju velegradski izgled. Vis a vis blagajne su svlačionice, na lijevo provizorne tribine, oko čvrsta ograda, visoka, manjima i do brade. Vanjska ograda masivna i strše u vis debele grede. Vidj se, članovi su uložili mnogo truda i savjesti kod zamašnog posla.

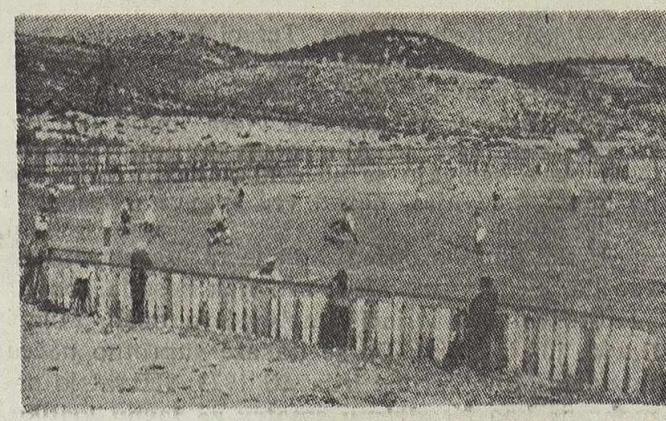
SKRÖMNI REZULTATI

Igralište u Crnici otvoreno je turnirom, na kome su osim domaćina, sudjelovali lokalni rival »Osvit«, te splitske momčadi AŠK i »Split«. Šibenski »crveni« doživjeli su dva poraza od po 0:3 sa »Splitom« i »Osvitom«. Natjecateljska bilanca »Šibenika« u predratnom razdoblju bila je, inače, skromna. Prvi službeni susret protiv lokalnog rivala »Osvita« »crveni« su izgubili sa 1:11. Nastupili su: Tikulin, Koceić, Alfier, Grubišić, Škarica, Žonja, Bjačić, Tešulov, Popović i Knez.

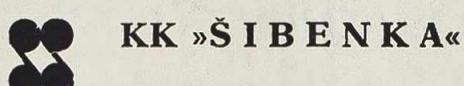
»Šibenik« nikad nije bio članom SNP, a niti su se natjecali u podsavznom razredu. Prvo mjesto u grupnom prvenstvu izborili su samo 1938. godine. No, u kvalifikacijama za viši rang nisu bili sretne noge. Izgubili su sa 1:2 i 1:3 protiv dubrovačkog »Gradanskog«. »Crveni« su, očito, živjeli za uspjhe u prijateljskim nadmetanjima s, građanski nastrojenim, lokalnim rivalom »Osvitom«, kao i za prijateljske utakmice širom Dalmacije, koje su bile više politička nego sportska propaganda.

Posebna manifestacija zajedništva dalmatinskih radničkih sportskih društava bio je dvodnevni turnir u Splitu, održan 14. i 15. kolovoza 1938. godine. Ždrijeb je omeo »Šibenika« na putu do finala, a malu utjehu predstavljao je »crvenim« srebrni pokal najboljem igraču, što ga je zasluzio Stojan Milet. Funkcionar, trener i nogometni »crveni« nit rasta nogometnog kluba »Šibenik«.

(Nastavlja se)

Igralište u Crnici RSD »Šibenik« 1937. godine

PRETPLATA 1982/83.

(bez play offa)

OD 15. KOLOVOZA DO 10. RUJNA

Svaki dan osim nedjelje od 7 do 13
i od 17 do 19 sati.

Cijena preplatničkog bloka 1320
dinara. Članarina za 1982. 150 dinara.

Izvršni odbor KK »ŠIBENKA«

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici

DOM UMIROVLJENIKA ŠIBENIK

- medicinska sestra SSS na određeno vrijeme
- kuharica KV na određeno vrijeme

Rok oglasa do 18. 8. 1982.

RO »DRVOPRERADIVAČ« ŠIBENIK

- KV stolar na neodređeno vrijeme (dvije godine iskustva)
- 5 pomoćnih radnika (muški) na neodređeno vrijeme
- 6 pomoćnih radnika (ženske) na određeno vrijeme

Rok oglasa do 19. 8. 1982.

»AUTOREMONT« VODICE

- rukovodilac komercijalnog sektora na neodređeno vrijeme (diplomirani ekonomist sa 5 godina iskustva)

Rok oglasa do 26. 8. 1982.

»LJEKARNA« ŠIBENIK

- šef ljekarničke stanice Skradin na neodređeno vrijeme (farmaceutski fakultet sa godinom iskustva, položen stručni ispit)

Rok oglasa do 26. 8. 1982.

OPĆINSKA PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA

- profesionalni vatrogasac (dva izvršitelja) na neodređeno vrijeme (SSS ili KV radnik sa reguliranim vojnom obavezom, ispod 26 godina starosti)

Rok oglasa do 24. 8. 1982.

»VODICE« RO ZA GRAĐEVINARSTVO I KOMUNALNE POSLOVE VODICE

- referent salda-konti na određeno vrijeme (SSS ekonomska škola knjigovodstvenog smjera i dvije godine iskustva)

Rok oglasa do 16. 8. 1982.

»SLANICA« MURTER

- transportni radnik (tri izvršitelja) na neodređeno vrijeme (osnovna škola)

Rok oglasa do 16. 8. 1982.

MJESNA ZAJEDNICA MURTER

- tajnik Mjesne zajednice na neodređeno vrijeme (SSS upravna ili ekonomska sa godinom iskustva)

Rok oglasa do 18. 8. 1982.

MEDICINSKI CENTAR ŠIBENIK

- liječnik specijalist (dva izvršitelja) iz opće medicine u službi opće medicine (medicinski fakultet, položen stručni ispit i dvije godine na radu u primarnoj zdravstvenoj zaštiti)
- specijalist iz medicinske biokemije (farmaceutsko-biokemijski fakultet, položen stručni ispit i dvije godine radnog staža)

Rok oglasa do 20. 8. 1982.

SPORTSKO LOVAČKO DRUŠTVO „KAMENJARKA“ TIJESNO

- čuvan lovišta na neodređeno vrijeme (položen lovački ispit, poznавanje propisa o lovstvu i ispunjavanje uvjeta za nošenje lovačkog oružja)

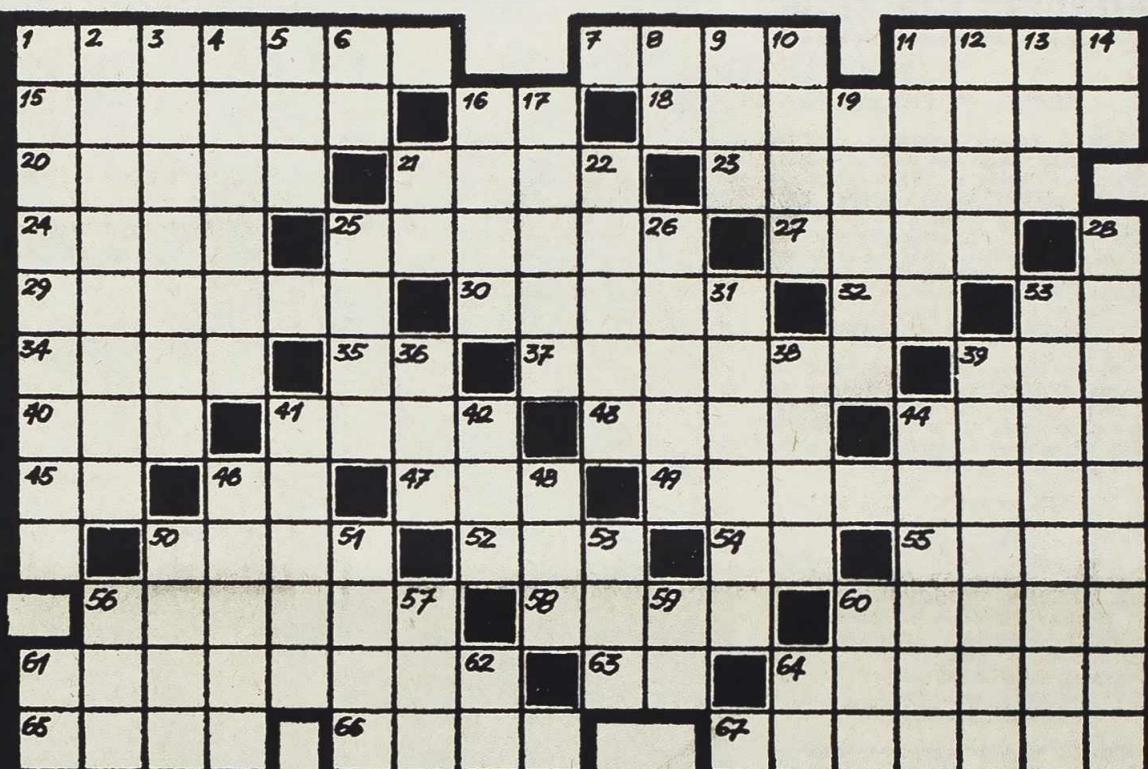
Rok oglasa do 16. 8. 1982.

ŠTEDITE

**KOD JADRANSKE
BANKE**

KRIŽALJKА

VODORAVNO: 1. Metalna značka na službenoj kapi, 7. Poznati roman M. Gorkog, 11. Gl. grad jedne evropske države, 15. Grad u Vojvodini, 16. Krat. za »opsu«, 18. Dvorska kraljevska svita, klika dvorjana, 20. Dan u tjednu, 21. Pokus, 23. Domaće zrnato tjesto, 24. Država u Aziji, 25. Privjesak, talisman, 27. Važna živčevna namirница, 29. Rimske tunike do gležnja, 30. Sastanak na vrhu, 32. Povratna zamjenica, 33. Automobilска oznaka za Karlovac, 34. »Sveta gora u Grčkoj, 35. Potvrđena riječ, 37. Vrsta tkanine, 39. Glas, zvuk, 40. Krat. za logaritam, 41. Uručiti, 43. Kozarčeva pripovijest, 44. Usijana vulkanska masa, 45. Zemljšana mjera, 46. Automobilска oznaka za Makarsku, 47. Turški niži plemić, 49. Kramar, starinar, 50. Ime starije filmske glumice Turner, 52. Pjesma uzvišena sadržaja, 54. Kem. znak za argon, 55. Dijelovi tjedna, 56. Rijeka u Južnoj Americi, 58. Koraljni otok, 60. Vrsta bojnog otrova, 61. Nakvasiti rosum, 63. Slovo s

RJEŠENJE KRIŽALJKЕ IZ PROŠLOG BROJA:

VODORAVNO: Parafin, Amur, Lion, amulet, Ko, anakonda, roker, TOPS, Aranka, arom, kamata, Arca, s, navala, atoli, al, pa, Glen, Sa, Ikarus, san, Ant, kala, Avon, Kali, li, so, alo, ekonomist, i, samt, ini, es, Roma, kamera, oroz, satir, donatori, as, Kanada, Obar, mina, stranac.

prizvukom, 64. muško ime od milija (Pero), 65. Vjeran, 66. Sadržaj, sažetak, 67. Lokot.

OKOMITO: 1. Vrsta jelena sa osobito velikim rogovima, 2. Lječnik koji vrši operacije, kirurg, 3. Sistematski popis predmeta u obliku knjige, 4. Makedonsko muško ime, 5. Glasanje divljih zvijeri, 6. Upisite: DN, 8. Vrsta peršina, 9. Kradljivac, lopov, 10. Muslimanski svećenik, 11. Domaća životinja, 12. Muško ime, 13. Zmaj, aždaja, 14. Kem. znak za galij, 16. Književno ili glazbeno djelo, 17. Mladunčad jedne domaće životinje (zbirna imenica), 19. Zatvor, uze, 21. Jedinica za mjerjenje el. otpora, 22. Naziv za provinciju u

Bizantskom carstvu, 25. Glavovita Verdijeva opera, 26. Popularni američki dnevnik (skr. naziv), 28. Vrsta ptice pjevice, 31. Jedan kem. element (Ta), 33. Nova riječ, »slokovana« od dvije ili više riječi, 36. Otac (slov.), 38. Pokrajina u SR Njemačkoj, 39. Stavnik Tatarije, 41. Naš političko-informativni tjednik, što ga izdaje Vjesnikova kuća, 42. Jaram volovskih kola, 44. Pogon za proizvodnju leda, 46. Jesti kesten, 48. Riječni otok, 50. Str. žensko ime, 51. Vrsta mirodije, 53. Starogrčka božica srdžbe, 56. Donji dio sobe, 57. Konji, 59. Središte vrtnje, 60. Dio teniske igre, 61. Rijeka u Italiji, 62. Naš otok, 64. Veznik.

J.J.

Obavijest

Obavještavaju se građani i svi ostali korisnici naših usluga da Služba primanja malih oglasa i pretplate za »Šibenski list«, natječaja, obavijesti, osmrtnica i javnih zahvala radi svaki dan, osim subote

od 8 do 12 sati

u Ulici P. Grubišića 3

Na istom mjestu uplaćuju se i želje slušalaca za Radio-Šibenik.

Cijena malog oglasnika iznosi 50 dinara. Zajedničke želje slušalaca koštaju 100, a pojedinačne 150 dinara.

KOMBINACIJA

A	1	2	3	4	5	6
B	7	8	9	10	11	12
C	13	14	15	16	17	18
D	19	20	21	22	23	24

Ključ: 17, 15, 24, 7, 2, 14, 18, 6, 12, 5, 4, 20, 1, 10, 19, 8

Rješenje:

Dan školjke

Najprije treba riješiti zadano ispunjalku:

A) Turističko mjesto zapadno od Vodica, B) Naziv klape iz istoimenog mjeseta kraj Šibenika, C) Država u Africi, D) Veliki planet u Sunčevom sistemu.

Brojve zadano ključa zamijenite slovima iz ispunjalke i prenesite ih na liniju ispod lika, točno onim redom kako su navedeni.

Rješenje je: tradicionalna turistička fešta koja se početkom kolovoza održava u Betini.

Rješenje kombinacije iz broja 992: Jubilej Primorske čete (stečaj, Morinje, Bijela, Kupres).

(m. m.)

PROGRAM Radio - Šibenika

SUBOTA, 14. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — Hit parada, 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Popodne uz Adelinu, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Nastavak emisije Popodne uz Adelinu, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

NEDJELJA, 15. VIII 1982.

9.00 — Njava programa, 9.02 — Tjedno kronika, 9.15 — Dalmatinski pjesme, 9.30 — Zabavni koktel i reklamne poruke, 10.30 — Čestitke i želje slušalaca. Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

PONEDJELJAK, 16. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — Za ljetno rasploženje, 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Time-out, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Nastavak emisije Time-out, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

UTORAK, 17. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — Zabavljiva vas... 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Jugoton expres, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Izbor zabavnih melodija, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

SRIJEDA, 18. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — U zabavnom tonu, 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Sviraju zabavni orkestri, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Predstavljam vam, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

CETVRTAK, 19. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — Dalmacija u pjesmi, 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — O svemu četvrtkom, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Nastavak emisije O svemu četvrtkom, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

PETAK, 20. VIII 1982.

14.00 — Njava programa, 14.02 — Pisemom po svijetu, 14.30 — Dnevnik Radio - Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevnje novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Napokon petak, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Nastavak emisije Napokon petak, 16.55 — Podsjetnik i njava programa za slijedeći dan.

Pravi znak na krivom mjestu?

Ne skrećite desno na obalu, nastavite voziti ravno i što prije se izgubite iz grada, kao da poručuje saobraćajni znak postavljen nedavno na rub Poljane. Jedina prometnica koja vas može odvesti na obalu, u mediteranski Šibenik, slijepa je ulica. Ne izlazi nigdje i nema smisla trošiti benzin i drgocjeno, gođišnje odmorsko vrijeme. A, riva i ono što je uz nju — to je Šibenik.

Svatko je majstor u svom poslu. Nećemo se mijesati u posao stručnjaka za okomitu signalizaciju, ali dajemo, možda nestručan prijedlog da se znak pomakne stotinjak metara niže, recimo nešto prije trafike na obali. Ovako makar samo znakom zatvorili smo i posljednju okomicu na arteriosklerozom napadnutu prometnu žilu kucavici Šibenika ulicu Bratstva-jedinstva, Borisa Kidriča. Ulica Ive Lole Ribara zatvorena je zbog radova, a Ulica JNA ionako po nikakvim kriterijima ne može biti proglašena gradskom saobraćajnicom. (ms) (Snimio: V. Polić)

Lokalne pruge

ZLARIN: radnim danom u 5.30, 9.00, 13.00, 14.45, 19.00, nedjeljom i praznikom u 9.00, 19.00.
P. SEPURINA: radnim danom u 5.30, 9.00, 12.50, 14.45, 19.00, nedjeljom i praznikom u 9.00 i 19.00.
P. LUKA: radnim danom u 5.30, 9.00, 12.50, 14.45, 19.00, nedjeljom i praznikom u 9.00 i 19.00.
VODICE: radnim danom u 9.00, 12.50, 14.45, 19.00, nedjeljom i praznikom u 9.00 i 19.00.
KAPRIJE — ZIRJE: u 13.00, petkom u 14.45, nedjeljom i praznikom u 8.30, 19.40.
OBONJAN: u 5.30, 13.00, petkom u 14.45, nedjeljom i praznikom u 8.30, 19.40.

KRETANJE BRODOVA »SLOBODNE PLOVIDBE«

JABLJANICA — na putu za Đedu, ŽIRJE — u Rusiji, DINARA — u Dulatu, JEZERA — na putu za Šibenik, SKRADIN — u Dugom Ratu, PROMINA — na putu za Hamburg, SIBENIK — na putu za Kinu, ŠUBICEVAC — u Rijeci, KRAPANJ — na putu za Evropu, PRVIĆ — u Kraljevici, ROGOZNICA — u Agabi, KRKA — u Novorosijsku, KORNAT — u Šibeniku.

AUTOBUSI

SIBENIK — DUBROVNIK: u 2.30, 5.15, 9.00, 11.00, 13.15.
SIBENIK — RIJEKA: u 13.00, 19.30, 23.00.
SIBENIK — ZAGREB: u 4.30, 20.30.
SIBENIK — LJUBLJANA: u 19.30.
SIBENIK — BIHAC: u 14.00.
SIBENIK — BANJA LUKA: u 22.15.
SIBENIK — TRST: u 23.00.
SIBENIK — SPLIT: u 2.30, 4.25, 5.15, 6.30, 7.00, 9.00, 10.30, 11.00, 13.15, 15.30, 17.30, 20.30.
SIBENIK — ZADAR: u 4.30, 7.00, 10.30, 12.40, 13.00, 16.00, 19.30, 20.45, 23.00.

Lokalne pruge

SIBENIK — KNIN: u 4.15, 5.15, 6.10, 6.30, 7.20, 8.00, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.30, 14.00, 15.15, 16.30, 19.15, 20.45.
SIBENIK — MURTER: u 4.30, 5.45, 8.00, 10.30, 13.00, 14.45, 16.10, 18.00, 20.30, 22.20.
SIBENIK — PRIMOSTEN — ROGOZNICA — RAZANJ: u 5.45, 7.20, 9.45, 11.45, 13.15, 15.40, 20.30.
SIBENIK — VODICE — SRIMA — TRIBUNI: u 6.30, 8.00, 10.30, 11.30, 13.15, 18.30, 20.30.
SIBENIK — VODICE — PIROVAC: u 6.15, 7.45, 9.45, 10.45, 11.45, 13.25, 16.30, 19.30.
SIBENIK — KISTANJE — ERVENIK: u 14.30.
SIBENIK — BRIBIRSKE MOSTNE — KISTANJE: u 10.30.
SIBENIK — STANKOVCI — BENKOVAC: u 6.00, 14.30.

AVIONI

ZA SPLIT I DUBROVNIK: subotom u 4.20 sati.
SPLIT — ZAGREB: svakog dana u 7.35, 12.00 i 17.30 sati.
SPLIT — BEOGRAD: ponedjeljkom u 8.25 i 16.05 sati, utorkom u 8.30, 16.05 sati, srijedom u 8.25, i 16.05, četvrtkom u 8.05, 16.05 i 19.25, petkom u 7.30, 16.05, 17.30, subotom u 6.50 i nedjeljom u 7.10 sati.
ZADAR — ZAGREB: svakog dana u 7.45, a srijedom u 17.25 sati.
ZADAR — BEOGRAD: ponedjeljkom u 6.40 i 20.25 sati, utorkom u 12.00, srijedom u 6.40 i 21.00, četvrtkom u 6.00, petkom u 6.40 i 20.25 (od 15. VI), subotom u 6.40 i nedjeljom u 20.25 sati.

BRODOVI

Brza pruga
ZA RIJEKU: ponedjeljkom u 21.50 sati.
ZA SPLIT I DUBROVNIK: subotom u 4.20 sati.

Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fiziku kulturu SRH broj 3029/1-1978, »Šibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet.

KROZ Šibenik

KINEMATOGRAFI

SIBENIK: američki film »Jack London — kopač zlata« (do 16. VIII) i hongkongški film »Pečinški čovjek« (od 17. do 18. VIII) američki film »Što se događa kad odrastu dijeca« (od 19. do 22. VII).

TESLA: engleski film »Lupinac« (do 16. VIII).

LETNO KINO: (Trg S. Matavulja) njemački film »Mlodice za ljubav« (do 17. VIII).

američki film »Ima li pilota u avionu« (od 18. do 20. VIII).

IZLOŽBE

Muzej grada Šibenika — stalni postav. Otvoreno svaki dan (osim ponedjeljka) od 10 do 12 sati i od 18 do 20 sati (nedjeljom od 10 do 11 sati).

* * *

Umjetnički atelje A. Belamarica (Ul. R. Visianija 7) — stalni postav duboreza. (Otvoreno svaki dan od 8 do 12 i od 16 do 20 sati).

Muzej grada Šibenika: Izložba slike E. Murtića. Otvoreno svakog dana od 10 do 12 i od 18 do 20 sati. Izložba je otvorena do 25. kolovoza.

DEŽURNA LJEKARNA

Varoš, Ulica bratstva i jedinstva 32 (do 20. VIII).

IZ MATIČNOG UREDA

Rodenii

Dobili kćerku:

Ljubo i Iva Tabula, Petar i Nada Ivas, Ivo i Marija Radić, Robert i Kata Filic, Vinko i Gordana Bogdanović, Tomi i Marija Udrović, Vjekoslav i Rosa Krička, Edi i Divna Mirić, Živko i Mirjana Begić, Simun i Katharina Mikulandra, Jere i Vinka Reljica-Kostić, Luka i Dinka Manojlović, Stevica i Zdenka Đukanović.

Dobili sina:

Milorad i Nevenka Lončar-Radečić, Ante i Andelka Svirčić, Nikola i Diana Gović, Milenko i Mirjana Pilić, Živan i Ljiljana Ćogelja, Zdravko i Anka Muić, Joso i Ana Šimac, Jere i Danira Buric.

Vjenčani

Nediljka Svirčić i Dravko Svirčić, Ana Pirija i Branko Peran, Vedrana Gović i David Bumbak, Jagoda Vučenović i Goran Ćvrljak, Vera Jurčić i Zlatko Ercegović, Nediljka Grgurica i Filip Kedžo, Ljiljana Skarić i Dragan Morić, Marija Grabić i Zoran Grubić, Dragica Lucić i Vinko Šupe, Radmila Šarić i Zoran Šupe, Gordana Bosanac i Ljubomir Jurić, Vjera Kopun i Tomislav Kovačević, Majda Grubić i Ivo Baljkas, Andelka Vukšić i Mladen Rejne.

Umrli

Ante Petković (76), Ana Jakoliš (69), Vladimir Agrić (44), Milka Aras (68), Stefanića Lalić (78), Fortunata Vlahov (93), Franjo Šupe (69), Marija Miletta (77).

MALI OGLASNIK

RIJEKA — ŠIBENIK: mijenjam trosoban stan na prvom katu s dnevnim boravkom, balkonom i podrumom, novogradnja, za odgovarajući u Šibeniku. Adresa u uredništву. (256)

BRAČNI PAR s dvoje djece, suprug pomorac, traže dvosoban ili jednosoban nemanješten stan. Javiti na telefon 72-855. (257)

PRODAJEM teren u Bilicama pokraj spomenika pogodan za gradnju obiteljske kuće ili vikendice. Cijena po dogovoru. Obratiti se na adresu: Zorka Maksimiljanović, Paške Trlaje 6, Šibenik. (258)

PRODAJEM »Fiat« 1300 kavan. Put Jamnika 18, Šibenik. (259)

PRODAJEM brodski motor »Volvo« benzinac 14 KS, kompletan s opremom, malo upotrebljavan. Telefon 23-612. (237)

PRODAJEM »Tomos« automobil A3 MS, 2 brzine, proizvodnja 82. Javiti se na telefon 23-914. (241)

SIBENIK — ZAGREB: mijenjam dvosoban komforstan stan sa telefonom u Šibeniku (vojni stan) za isti u Zagreb. Obratiti se na telefon 27-149. (246)

POVOLJNO prodajem drveni čamac dužine 5,40 metara, izvanredno brz, sa mogućnošću ugradnje kabine. Upitati na telefon 26-325. (251)

KUĆU etažno vlasništvo 120 četvornih metara i 90 četvornih metara poslovog prostora sa telefonom i centralnim grijanjem prodajem u predelu Rokić draga. Mogućnost zamjene za Zagreb. Ozbiljni kupci neka se javi na telefon 26-500. (252)

PRODAJEM »Zastavu« 101 confor, proizvodnja 1980. god. sa pređenih 14000 km, stereokazetofon. Javiti se na tel. 22-436 od 16 — 17 sati (253)

PRODAJEM u mirnom mjestu blizu Primoštena jednosoban stan s garažom i posebno 300 četvornih metara zemljišta. Adresa: Slavko Baćačić, Podgreben 108, 59202 Primoštene. (254)

PRODAJEM česticu zemlje u Vrppolju (3700 četvornih metara). Čestica se nalazi uz željezničku prugu. Javiti se na telefon 22-929 od 8—14 sati osim subote i nedjelje ili posljedne na 23-743. (180)

BRAČNI PAR s djetetom traži jednosoban stan. Javiti na telefon 29-480 od 6—14 sati, osim subote i nedjelje. (255)

PNEUMATSKI čamac sa motorom, noviji, kupujem. Ponude pod broj 260.